

Höstcup på hästrygg

SPORT. Nadja Hellsten försvarade sin totaltitel i höstcupen som avslutades med en kombinerad dressyr- och hopptävling i söndags på Ålandstravet. Hellsten på Looove blev tvåa i såväl dressyrklassen lätt B som hopptävlingen över 85 cm och tog alltså hem cupen totalt för andra året i rad. **Ida Nordlund** (bilden) på Trädals Brian var en av deltagarna vid söndagens tävlingar.

SIDAN 20

Nya Åland

Måndag

23 oktober 2006 Nr 205 Pris 1,20 €

Tel 23 444

DANIELA BLOMQVIST

1

RÖSTA PÅ

*Ålands
Lucia
2006*

FANNY HOLMBERG

2

LENA THOMASSON

3

RÖSTA VIA SMS!

Vem vill du se som årets lucia?

Skicka ett SMS med

RÖSTA LUCIA 1 till nummer **173 521**

om du exempelvis vill rösta på lucia nr 1.

Kostnad 0,95 euro varav 0,52 euro

går till luciainsamlingen.

Omröstningen är i kraft

t.o.m torsdag 30.11

FANNIE VELANDER

4

MIKAELA MATTSSON

5

KAROLINA SJÖLUND

6

MALIN SÖDERLUND

7

Stöd luciainsamlingen med 5 euro. Skicka ett **SMS** med **5 NYAN LUCIA** till **163 23**.

Kostnad 5 euro varav 3,20 euro går till luciainsamlingen.

 folkhälsan

nyan.ax

 **MARIEHAMNS
TRYCKERI AB**

GEFOTO
Gerhard's Foto AB

STÖRSTA MÖJLIGA TYSTNAD...

Psssssst!

Nu kan du överrösta dina vitvaror med en viskning. Vi presenterar här några av våra riktigt tysta produkter blandade med senaste teknologin.

Välkommen in och titta!

Elektro EH Helios

€ 489

TVÄTTMASKIN

TF 1020 E

- energiklass A
- tvätteffekt A
- centrifugseffekt C
- 4,5 kg
- 1000 varv

Husqvarna

KYL/FRYS

QT 4099 RW

- energiklass A
- energiförbrukning 354 kWh/år
- kyl 188 liter, frys 118 liter
- höjd 180 cm
- 2 kompressorer
- 40 dB (A)

€ 918

SPIS

QSG 6135 W

- keramisk glashäll med dubbel zon
- varmluftsugn
- stektermometer
- timer display

€ 1194

DISKMASKIN

QB 5180 W

- energiklass A
- LED display
- 5 program
- 12 kuvert
- 45 dB(A)

€ 787

€ 582

FLÄKT

EFP 6456U

- Ljudnivå 57 dB(A)
- utdragsfläkt i glas och aluminium
- 600 m³/h
- halogenbelysning

Electrolux

DISKMASKIN

ESF 67020

- energiklass A
- 12 kuvert
- knivkorg
- fläktstorkning
- LED display
- endast 43 dB (A)

€ 844

SPIS

EKC 60113

- timerdisplay
- stektermometer
- bredd 60 cm
- konventionell ugn

€ 1045

KYL/FRYS

ERF 32400W

- Energieffektivitetsklass A+
- höjd 180 cm
- självavfrostande kyl och frys
- kyl 216 liter, frys 81 liter
- 40 dB (A)

€ 912

FRYS

ECN 2158

- nettovolym 210 liter
- energiklass B
- bredd 79,5 cm

€ 389

Pioneer på kommande!
Plasma tv, hemmabio, dvd, bilstereo...

JIK obesegrat

SPORT. Jomala IK är fortsättningsvis obesegrat i division II efter att ha bese-grat Stjärnfall med 3-1 i hemmapre-miären i Vikingahallen i lördags. Gästerna tog

JIK över tillställningen och vann bekvämt trots att spelet många gånger inte fungerade som åländskorna ville. Här JIK:s

Sue Jokinen.
SIDAN 18

Nya Åland

Måndag

23 oktober 2006 Nr 205 Pris 1,20 €

Tel 23 444

Vansinnesfärd gav fängelse för 21-åring

NYHETER. Hastigheter upp mot 200 kilometer i timmen och flera omkörningar trots bilar i möte och obefintlig sikt framåt. Den vansinnesfärden av en 21-årig hammarlandsyngling, gav vid rättegången i fredags villkorligt fängelse och böter. Körförbudet för honom blir totalt ett år och åtta månader.

Tingsrätten gav det förhållandevis hårda straffet eftersom man anser att den unga bilföraren varit likgiltig för andras liv och hälsa.

När poliserna möter ynlingen första gången kommer de från en trafikkontroll

på landsväg 1, och har radarn påslagen, den visar på 116 kilometer i timmen.

Men det är inte bara hastigheten som får polispatrullen att så snabbt som möjligt svänga och ta upp jakten. De känner igen bilen från tidigare och vet att den är belagd med körförbud. I bilen sitter dessutom en kvinnlig passagerare som förgäves väddar till föraren att stanna.

Nya Åland har sammanställt polisprotokoll och vittnesförhör och ger bilden av den 20 kilometer långa skräckfärden.

Här vid Ålandsplan startade vansinnesfärden.
Foto: STEFAN ÖHBERG

SIDORNA 4-5

Kamp. Många på Åland ville förbättra sina möjligheter att komma in vid svenska högskolor. Foto: STEFAN ÖHBERG

Svenskt prov populärt

NYHETER. Ungefär 70 personer skrev högskoleprovet på Åland i lördags. I Sverige skrev ytterligare 40.000 provet. En grupp vetenskapsare vid Umeå universitet gör nästan hela provet och reglerna för hur och när man skall skriva det är strikta. Högskoleprovet kan öka betygen så att det är enklare att komma in vid drömutbildningen. – Provet kan vara till hjälp då man söker in till svenska högskolor, säger Marita Ahlfors som var huvudprovledare då Högskolan arrangerade provskrivningarna i helgen.

SIDAN 22

Hett rånartips

NYHETER. Sedan polisen förra veckan gick ut i media med uppgifter om spänningarna efter de som utförde rånet mot Ålandsbanken har det kommit in flera nya tips. – Vi har fått in särskilt ett tips som verkar vara väldigt intressant, säger överkonstapel Karl-Olof Westerlund.

SIDAN 5

För få HC-läkare

NYHETER. På hälsocentralen i Mariehamn är läkarstaben tre-fyra personer för liten. Konsekvenserna har blivit att patienter tvingas vänta i många timmar och att läkarnas arbetsmiljö är dålig.

SIDAN 6

Irriterat i riksdagen

NYHETER. Finländska riksdagsmän är irriterade över risken att Åland sätter stopp för Finlands ratificering av det nya grundfördraget för EU. – Det finns en stark politisk vilja i Finland att ratificera EU-fördraget. Och så måste man invänta Ålands lagting. Det går ut över den som står närmast rent fysiskt, säger Ålands riksdagsman Roger Jansson.

SIDAN 7

71 procent betalar

LÄSARFRÅGAN. Betalar du tv-licens? Det var förra veckans läsarfråga på Nyans webbplats. Så här fördelade sig svaren:

Ja 582 st, 71 %
Nej 234 st, 29 %

Ja: 71%
Nej: 29%

Messa Nyan!

Nya Åland 0457-323 44 44

Dagens ålänning

Jannicka Bergman - se sista sidan

Nyankortsvinnare

Gunnel Eires Nr: 356808

Vinner en SverigeLott.

Vinsten skickas på posten.

Njöt. Airi Sundman som skådespelerskan Charlotte Agardh, Marianne Eliasson som lärarinnan Aina Kock, Gunilla Blomroos som lärarinnan Naemi Bomansson och Kicki von Herten som läraren Klarry Rajander tyckte det var roligt att vara någon annan för en kväll.

Foto: STEFAN ÖHBERG

I lördags för hundra år sedan

REPORTAGE. Vad är väl en bal på slottet, då man kan vara på bal år 1906? Mariehamns Zontaclub arrangerade i helgen en bal som förflyttade gästerna hundra år bakåt i tiden, till året då rösträtten också blev kvinnornas. Klänningarna frasade och borrdurarna var

stärkta, stämningen var uppsluppen och glad.

– Min fru gillade verkligen att klä ut sig, hon har aldrig varit färdigt klädd så snabbt som före den här festen, sa en anonym manlig röst i vimlet.

Alla på balen uppmanades vara klädda tids-

enligt och de som medverkade i programmet bar en namnlapp som berättade vem de var för kvällen, alla kvinnor som levde för hundra år sedan.

– Det här är illusionernas afton, sa Ann-Gerd Steinby, en av arrangörerna. SIDAN 12

Fleecejacka

L-Brador

1490

TFN *28 011, BUTIKEN 28 160,
TRÄDGÅRD 28 162, RESERVDELAR 28 161,
BYGGLAGRET 28 174. ÖPPET: VARD. 8-17,
TORS. 8-19, (Bygglagret 8-17), LÖRD. 9-14

**BÅT & FRITIDS
VARUHUSET**
TRÄDGÅRD • LANTBRUK • FRITID • SKOGSBRUK • BÅT • KLÄDER & SKOR

www.byggvaruhuset.aland.fi

Gottby. I korsningen i centrala Gottby måste polisen sakta in till 120 på den 70-begränsade sträckan. Också här gör Roland en omkörning.

Svinryggen. På krönet uppe på åsen Svinryggen tvingas en skåpbil och en personbil ut på vägen när Roland kör om i cirka 180 kilometer i timmen.

Djäkenböle. Uppe i backkrönet på Emkarbyvägen i Djäkenböle kör Roland om en bil. Sikten är obefintlig.

Föraren brydde sig inte om att han satte andras liv på spel

Fängelse för vansinnesfärd

När 65-årige Lars-Erik från Lemland stiger ut från Pizzeria Fantasia med en glass i näven, blir han förvånat stående och stirrar.

Nerifrån Ålandsvägen kommer en vit Opel Kadett i hög hastighet på fel sida om refugen, kör på fel sida i rondellen, väjer undan i sista stund för en bil som kommer norrifrån och försvinner med fart norrut på Västra utfarten.

Han blir så perplex att han tappar glassen i gruset, men hämtar sig snart och tar sin bil och kör raka vägen ner till Polishuset för att berätta vad han just sett.

Samtidigt möter den 21-årige föraren, vi kallar honom Roland, en polispatrull på landsväg 1 i Möckelö. Han kör 116 kilometer i timmen på en 90-sträcka, men det skall snart gå mycket fortare.

Kunde döds-krockat

Så börjar en vansinnesfärd den 2 september förra året, som slutade i fredags med rättegång och en dom för Roland på 80 dagar villkorligt fängelse med två års prövotid, samt 35 dagsböter, en ersättning av rättegångskostnader på 70 euro och körförbud fram till den 2 maj 2007. Sammanlagt blir körförbudet ett år och åtta månader.

Det är ett ovanligt hårt straff för åtalet ”grovt äventyrande av trafiksäkerheten”.

– Tingsrätten menar att han hade en uppenbar likgiltighet mot andra trafikanters säkerhet och han gjorde en del omkörningar som kunde lett till frontalkrockar med dödsfall som följd, säger domaren **Gustaf Nymalm**.

Motorn bytt

Tillbaka till fredagen den 2 september 2005. Samtliga namn i artikeln är fingerade, personerna heter i verkligheten något annat.

Roland hade tidigare på dagen lånat en bekants bil, den vita Opel Kadetten. Bilen är belagd med körförbud, obesiktigad sedan flera år tillbaka. Bland annat har originalmotorn

på 1,6 liter bytts ut mot en lätt trimmad 1,8 liters motor, utan att bilen ombesiktigats.

Roland säger sig inte veta om det. Han är arbetslös, har ingen egen bil, och skall in till stan på en arbetsintervju.

Men nu har han bråttom tillbaka till Hammarland. Han hade lovat att komma tillbaka med bilen senast klockan 16.

På fel sida

Klockan är närmare 15.45, 34-åriga Eivor har just stannat vid Ålandsplans norra infart för att släppa förbi en rad med tre bilar i rondellen. Den första har börjat blinka för att svänga in på Gesällgatan vid Fantasia.

Plötsligt ser hon en vit bil komma på fel sida i rondellen i hög fart. Bilen kränger kraftigt och hon uppskattar hastigheten till 70-90 kilometer i timmen. Bilisten till vänster om henne bromsar, själv kan hon inget göra. Den vita bilen passerar henne precis.

Hade den kört i mig hade jag blivit till mos i min lilla Citroën Saxo, tänker hon.

Fortfarande, över ett år efter händelsen, har hon svårt att köra in i Ålandsplans rondell norrifrån utan att få obehag.

Vill stiga av

Med i Opel Kadetten åker 20-åriga Erika som Roland hämtat upp vid biblioteket. Hon gillar inte alls starten på hemfärden i rondellen vid Ålandsplan. En bekant ser henne i bilen och ringer upp hennes mobiltelefon och ber henne säga till att få kliva av.

Hon gör det också, men Roland hör inte på det örat, han hade fullt upp med körningen, särskilt nu när han får polisen i hälarna.

Trafikpoliserna Magnus och Bertil är på väg tillbaka till stationen efter att ha haft en trafikkontroll på landsväg 1, när de möter Roland i den vita Kadetten. Radarn som kan mäta den mötande trafikens hastighet är påslagen, den visar på 116 kilometer i timmen.

Men det är inte bara Rolands hastighet som får polispatrullen att så snabbt som möjligt svänga

och ta upp jakten. De känner alltför väl igen bilen från tidigare och att den är belagd med körförbud.

Tänker inte åka fast

Roland ökar farten när han märker att han fått blåljus i backspegeln, han tänker inte åka fast och få körkortet indraget.

– Det är väl bättre att få tio dagar körförbud än att göra något värre, säger Erika.

Men för Roland är det nu bara en sak som gäller, att köra ifrån polisen.

Erika är rädd och vågar inte titta upp på vägen hela tiden.

Om trots möte

På rakan vid Ramsholmen är hastigheten uppe i 130 och i korsningen till Torp kör Roland om, trots att han får bilar i möte. De mötande bilisterna tvingas styra ut på vägrenen för att undvika en kollision.

I polisbilens svär Bertil till. Han sitter bredvid föraren Magnus och försöker få igång radaren igen, men den har låst sig och visar 250 kilometer i timmen. Så fort går det inte, den har helt enkelt gått sönder.

Nu gäller det att tillsammans se på polisbilens hastighetsmätare så ofta som möjligt för, annars blir det bara problem i rätten efteråt, tänker Bertil.

Nu förstår den jagande polispatrullen också att föraren där framför, som just gjorde en sådan vansinnig omkörning, inte kommer att stanna frivilligt.

Spikmatta

Bertil kontaktar stationen och begär hjälp med fler patruller och spikmatta.

På rakan efter Röjskär är hastigheten uppe i 160-170 enligt polisbilens hastighetsmätare och flera bilister blir omkörda av Roland. Mötande trafik tvingas ut på vägrenen. När Roland kommer fram till korsningen inne i Gottby gör han ytterligare en omkörning, trots begränsad sikt och att det rör sig om ett korsningsområde.

Magnus saktar ner polisbilens till 120 i korsningen, risken är alltför stor annars, men sedan

bär det av i nästan 180 på raksträckan efter och upp mot åsen Svinryggen.

Dyker plötsligt upp

43-årige Liam är på väg in till stan i familjens bil med sin lille son. Han kör bakom en skåpbil med släp när han uppe på krönet på Svinryggen ser blåljusen nere mot Gottby.

Plötsligt dyker det upp en vit bil bakom en annan bil som de har i möte och kör ut i den mötande trafikens fil.

Instinktivt styr Liam ut på vägrenen precis som skåpbilsfö-

raren framför honom och lyckas undvika en smäll.

Nu blir de förföljande poliserna allt oroligare, det här är bland det värsta de upplevt i nonchalans mot den övriga trafiken. På vägen efter korsningen till Mellantorp längs Långträsk, visar mätaren 210 kilometer i timmen.

I den vita Opeln sitter Erika och är rädd. Roland kör om flera bilar i gången och får hela tiden möte.

Rena turen

När Roland närmar sig Emkarby

vägskal i Näfsby har polispatrullen tagit in på honom. Han beslutar att lämna landsväg 1 och svänger in på Emkarbyvägen. I backkrönet efter svackan, och precis vid den första vägskorsningen till Boda kör han om en bilist igen, fast sikten på krönet och i kurvan är obefintlig.

Det är rena turen att det inte har smällt ännu, tänker Bertil i polisbilens.

I kurvorna på vägen öster om Vargsundet och vid den gamla stenbron kör Roland på fel sida om vägen, trots att hans egen körfil är fri och det är spärmlinje

Emkarbyvägen. I kurvorna norr om Vargsundet på Emkarbyvägen, kör Roland i hög hastighet på fel sida av vägen.

Bjärström. I Svartsmarakorsningen är det ytterst nära att smälla när en bilist kör ut och inte hinner se Roland när han kommer i hög hastighet. Dessutom kommer en annan bilist och en buss i möte.

Ålandsplan. Här startar vansinnesfärden, flera blir vittnen till hur Roland i hög fart tar rondellen mot övrig trafik och knappt undviker en kollision med en bilist som står stilla just där Volvon på bilden befinner sig.

på vägen. Hastigheten är över 150.

Väntar på smällen

Jakten fortsätter vidare mot Svartsmarakorsningen i Bjärström, när en svenskregistrerad svart, eller mörkblå, Volvo S40 kör ut på vägen. Föraren hinner inte se Roland som kommer i hög fart.

Erika är jätterädd och tittar ner och väntar på smällen. Men den kommer inte, Roland lyckas just och just undvika en kollision och köra bakom Volvon och om till vänster i mötande

fil, men får hastigt kasta sig till höger igen. I möte kommer en personbil och en buss, vars förare båda tvingas tvärbromsa.

Polisbilen tvingas stanna bakom samlingen av bilar på vägen. Roland och Erika i den vita Opeln står också nästan stilla, innan Roland hämtat sig så mycket att han kan sätta fart igen.

Polisen avhängd

Han känner trakterna sedan gammalt och viker in på Södra Kullavägen och parkerar bilen på en gårdsplan.

Polisen är avhängd. Vansinnesfärden är över.

Roland och Erika kliver ur bilen och han ringer en kompis och ber att få bli hämtad. Erika är ordentligt skakad och har fortfarande svårt att åka bil.

Polisen hittar bilen och kallar på en hundpatrull. Spårans ledare tillbaka till Emkarbyvägen. En annan polispatrull kontakter bilens ägares mor och väntar sedan in Roland där han lånat bilen. Mycket riktigt. Efter ett tag dyker han upp med Erika och en kompis som kör dem.

Roland kan gripas och erkän-

ner direkt på platsen att det var han som kört Opel Kadetten.

I polisförhøret säger han att han ångrar sitt tilltag och är ledsen för det.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442
Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax
tfn 528 469

Fotnot: Uppgifterna är hämtade ur polisens protokoll samt vittnesförhøren under rättegången den 20.10.

Rånet mot Ålandsbanken

Polisen har fått hett tips

Polisen fick in flera tips angående rånet mot Ålandsbanken efter att media uppmärksammade rånet förra veckan.
– Vi har fått in särskilt ett tips som verkar vara väldigt intressant, säger överkonstapel Karl-Olof Westerlund.

Förra veckan kartlade polisen med hjälp av helikopter områden i Hammarland och Eckerö där man tror att rånarna kan ha vistats. I och med att media igen uppmärksammade rånet har många påmint om detaljer de inte tidigare anmält till polisen och polisen har fått emotta flera tips.

– Det är så lätt att man glömer och kanske inte tycker att det man såg var viktigt. Men vi lägger pussel med detaljer

och allt kan vara viktigt, säger Karl-Olof Westerlund.

Intressant område

I början av veckan fick polisen in ett tips som de bedömer som särskilt intressant.

– Det handlar om iakttagelser som gjorts. Och då fel människor är på fel plats vid fel tillfälle reagerar vi, säger Karl-Olof Westerlund.

Tipset berör ett område som polisen betraktar som ”intressant”.

– Tipset kom från en person som träffat folk i bushen för inte så länge sedan.

● Alltså nyligen, inte efter rånet?

– Precis. Det behöver ju inte leda någonstans, men vi betraktar tipset som ganska hett, säger Karl-Olof Westerlund.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax

Problemen vid reningsverket i Eckerö

Avloppsvattenprov tas nu regelbundet

Från och med september i år tas regelbundna prov av avloppsvattnet från Eckerölinjens fartyg i Berghamn. Provtagningarna bekostas av rederiet.

Detta framgår i svaren på de frågor som kommunfullmäktige har ställt till kommunstyrelsen.

Varför kontrollerade kommunen inte före högsäsongen det avloppsvatten som kom från nya fartyget, var en av de frågor som ställdes av den obundna falangen på fullmäktigemötet i september.

Kommunstyrelsen konstaterar i svaret att kommunen besiktigat avloppsvattnet visuellt – det vill säga genom att titta på det – och haft flera samråd med Eckerölinjen, och att detta inte gett kommunen anledning att misstänka något avvikande. Numera tas alltså regelbundet prov av vattnet.

Enligt kommunen har servicemannen vid reningsverket förväxlat begreppet bräddning – att orenat avloppsvatten rinner ut från reningsverket – med höga flöden och larmgivning.

”Bräddning i vedertagen, teknisk bemärkelse kan inte objektivt beläggas genom tillgängligt statistiskt under-

lag i nivåmätningar”, heter det.

I svaret kan man också läsa att den ansvariga skötaren på reningsverket har ”verifierat att han tidigt uppmärksammat risken för deviation (avvikelse) i mätningstrustningen genom fettbeläggning varpå särskild omsorg lagts om rengöring av nivåmätarna”.

Dela kostnaderna

Kommunstyrelsen beslöt vid mötet den 17 oktober att ta på sig ansvaret för de utredningar och expertkonsultationer som gjorts. avsikten r att kostnaderna ska delas med eckerölinjen enligt en principuppgörelse som ingåtts med rederiet.

I fredags lämnade kommunen in den redogörelse som landskapets miljöbyrå krävt. I den omfattande dokumentationen ingår nivåkurvor och flödesmätningar under perioden maj-augusti 2006, meddelar kommundirektör

Jörgen Lundqvist.

Tekniska kontroller pågår fortsättningsvis i reningsverket.

Fullmäktige behandlar ärendet den 26 oktober.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Snatteri och fortkörning

■Ett fall av snatteri har anmälts till polisen. Pengar stals från en distributionsbil medan den stod parkerad i Mariehamn.

Också ett fall av grovt äventyrande av trafiksäkerheten har polisanmälts. En personbil kördes i en hastighet av 103 kilometer i timmen på en väg som hade 50 kilometer i timmen

som högsta hastighet. Under senaste helg var det sju personer som åkte fast för fortkörning. Fortast gick det i Lemland Rörstorp där en person körde 127 kilometer i timmen på 90-sträcka, och i Sund Kulla där någon körde 116 kilometer i timmen på 70-sträcka. Båda fick tio dagars körförbud samt strafforder. (ke)

Kraftig underbemanning just nu på hälsocentralen

Primärvårdschefen: Läkarnas arbetsmiljö är inte bra

På hälsocentralen i Mariehamn är läkarstaben tre-fyra personer för liten.

Konsekvenserna har blivit att patienter tvingas vänta i många timmar och att läkarnas arbetsmiljö är dålig.

Flera personer som Nyan varit i kontakt med säger att de fått vänta ovanligt länge när de besökt hälsocentralen i Mariehamn. Omkring fem timmar säger en patient att hon fick vänta i början av förra veckan.

Enligt primärvårdschefen **Ove Mattsson** är läkarna ordentligt underbemannade på grund av rekryteringssvårigheter.

– Vi är tre-fyra läkare för kort på dagtid. Vi klarar med nöd och näppe av den dagliga situationen.

På grund av den dåliga bemanningen på dagtid blir det långa väntetider under hälsocentralens läkarjour mellan 16.00 och 20.00 på vardagskvällarna, eftersom många inte tagits emot på dagtid.

Kvällsjouren återinfördes, efter fyra månaders uppehåll, i början av året. När den var stängd skrev dåvarande primärvårdschef **Mogens Lindén** till ÅHS styrelse att det endast var ”en tidsfråga innan nuvarande system får fatala konsekvenser – främst för patientsäkerheten men också för arbetsmiljön”.

Sköterskorna drabbas

Ove Mattsson menar att situationen för personalen är liknande nu.

– Läkarnas arbetsmiljö är inte bra och även sjuksköterskorna drabbas eftersom de måste jobba kvar längre på kvällarna.

Patienternas säkerhet är dock inte i fara, enligt Ove Mattsson.

– Det är inte bra att vi har så långa väntetider, men medicinskt ser jag ingen risk.

Under den period som läkarjouren var stängd ökade trycket hos akuten. Även nu finns det folk som tröttnar på att vänta och går till akuten, säger Ove Mattsson. Något större spill till akuten är det dock inte fråga om, enligt ansvarig överläkare **Jan Osterberg**.

– Vi har inte märkt av någon större skillnad. De jobbar väl mycket mer de läkare som finns på hälsocentralen.

Ljusare nästa år

Läkarstaben på hälsocentralen hankar sig fram med hjälp av korttidsvikarier, men i början av nästa år tillsätts flera långtidsvikariat.

– Det ser bättre ut längre fram. Förutom långtidsvikariatet kommer vi också att tillsätta någon ordinarie tjänst, säger Ove Mattsson.

Tills vidare måste patienterna dock vara beredda på att det tar tid att få komma in till läkare. Det finns dock ingen risk för att patienter måste gå hem utan att ha blivit undersökt. Alla som anmäler sig i receptionen före klockan 20.00 tas om hand.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Vill ha doktorer. ÅHS nya primärvårdschef Ove Mattsson konstaterar att läkarstaben på hälsocentralen i Mariehamn är kraftigt underbemannad och att patienterna därför tvingas vänta ovanligt länge.

Foto: JONAS EDSVIK

Förvarade laddade vapen i hemmet

En man i 40-årsåldern har dömts till dagsböter för att han förvarat såväl laddade som oladdade skjutvapen i sitt hem och i sin bil.

Mannen hade haft ett laddat kulgevär, ett oladdat enkelpipigt hagelgevär och ett oladdat miniatyrgevär i ett dörrlöst utrymme i vardagsrummet. Ett laddat repetergevär återfanns i en oläst garderob, och en laddad pistol med extramagasin i en oläst portfölj framför passagerarsätet i mannens bil.

Han hade också ett oladdat dubbelpipigt hagelgevär liggande på golvet samt närmare 50 patroner av varierande kaliber liggande i en strumplåda, i en låda under sängen och i andra olåsta utrymmen.

Tingsrätten konstaterar att bland andra mannens minderåriga barn haft tillträde till de utrymmen där vapnen och ammunitionen förvarats, och anser därför att han orsakat fara för annans liv eller hälsa.

Varnat barnen

Mannen medgav delar av åtalet, men framhöll att barnen blivit tillsagda att inte röra vapnen. Trots att tre av de sex vapnen var laddade, var de inte skjutklara.

Att mannen inte laddat ur vapnen berodde dels på slarv, dels på att blyspetskulor skadas vid omladdning. Orsaken till att han inte skaffat vapenskåp, var att han inte hade råd med ett sådant.

Ålands tingsrätt dömde honom för skjutvapenförseelse, ovarsam hantering och brott mot bestämmelserna om explosiva varor. Straffet blev 50 dagsböter à 6 euro, totalt 300 euro.

Vapnen och ammunitionen har förverkats till staten, eftersom de är livsfarliga redskap och rätten vill förhindra fortsatt brottslighet. (th)

Trafikäventyr i två fall

■ Ett fall av äventyrande av trafiksäkerheten har anmälts till polisen. Ett fordon kördes med en hastighet av 77 kilometer i timmen på en sträcka längs Godbyvägen i Finström där högsta hastighet som tillåts är 50 kilometer i timmen.

En personbilsförare har anmälts för grovt äventyrande av trafiksäkerheten. Föraren har i hög fart tappat kontrollen över fordonet och kört in på en gårdsplan vid Västra Skolgatan i Mariehamn. Inga personskador förekom, men fordonet fick plåtskador. (ke)

Föredrag om hållbar turism

■ Ålands turistförbund, projektet Skargarden och Ålands natur och miljö bjuder in beslutsfattare, turistföretagare och andra näringsidkare till en informations- och inspirationsdag med temat turism och hållbar utveckling. Projektledaren **David Waldron** gästföreläser om hur turistorten Whistler i Canada som lyckats kombinera hållbar utveckling med framgångsrik turism.

Föreläsningen hålls i Hotell- och restaurangskolans auditorium tisdagen den 7 november kl 13-15.00. (ke)

Förslag till lagtingets ombyggnad

Kanslikommissionen har tagit ställning till hur lagtinget ska byggas om. Förslaget motsvarar i stora drag de skisser som Barbro Sundback beställde på eget bevåg, vilket kritiserades hårt i lagtinget.

Kommissionen föreslår att man inrättar en reception eller informationsdisk i lagtingshusets entré. För att förbättra tillgängligheten vill man även flytta lagtingets bibliotek till entréplanet. På femte våningen vill man ha konferensut-

rymmen för internt bruk.

Kommissionen tycker också att man bör se över plenisalens inredning. Det är nästan 30 år sedan den togs i bruk, och stolar och mikrofonutrustning behöver förnyas.

Detta motsvarar i stort sett de skissritningar som kanslikommissionens ordförande, talman Barbro Sundback (s) beställde från Nyréns arkitektkontor i Stockholm.

Inte Franklins skisser

Barbro Sundbacks beställning kritiserades av flera lagtings-

politiker för att den inte förankrats i kanslikommissionen, och för att utredningen gjordes av arkitekten **Tua Franklin** som är en personlig vän till Sundback.

Enligt Barbro Sundback är dock kanslikommissionens skrivelse grundad i flera olika ritningar, och man har varken haft Tua Franklins eller några andra skisser på bordet när man beslutat sig.

– Vår skrivelse går ut på att beskriva behovet av ombyggnader i lagtinget. Det behovet har funnits länge, och nu bör-

jar det äntligen hända något, säger Barbro Sundback.

Del av jubiléet

Kanslikommissionen hoppas att de föreslagna ombyggnaderna kan genomföras inför nyalet nästa höst, och som ett led i självstyrelsens 85-årsjubileum. Närmast ska ärendet beredas av landskapets byggnadsbyrå.

– Vi ska se på vilka sätt vi kan tillmötesgå kommissionens önskemål. Delvis hänger det ju på vad nästa års budget innehåller, men vi ska vända oss till landskapsregeringen

och be dem vidta åtgärder som strävar mot kanslikommissionens förslag, säger byggnadsbyråns överinspektör **Göran Frantzén**.

Kanslikommissionen anser också att landskapsregeringen bör överväga att säga upp avtalet med Hotell Arkipelag angående marknadsföring och bokning av konferensutrymmen i Självstyrelsegården. Fram till dess att kk-huset färdigställs, skulle utrymmena användas enbart av landskapsregeringen och lagtinget samt deras olika organ. (th)

Irriterat i riksdagen mot Ålands EU-krav

Finland vill komma vidare med fördraget

Insikten att Åland kan sätta stopp för Finlands ratificering av det nya grundfördraget för EU är inget som gläder riksdagsmännen. Ålands riksdagsman Roger Jansson har känt av stämningarna, men hoppas att han skall få med de skrivningar han tycker är viktiga.

– Det finns en stark politisk vilja i Finland att ratificera EU-fördraget. Och så måste man invänta Ålands lagting. Det går ut över den som står närmast rent fysiskt.

Det rapporterar riksdagsman **Roger Jansson** om stämningarna i riksdagen just nu, när EU-fördraget och den åländska motionen om ökat inflytande i EU-frågor behandlas i grundlagsutskottet. Det är alltså litet irriterat.

– Men de är ju bra människor ändå, säger han om sina riksdagskolleger.

Inte mycket tid kvar

Utskottet diskuterade i fredags den åländska motionen och fick in ett par sakkunnigutlåtanden, bland annat om hur man har löst olika frågor i Belgien. Utskottet har tid att behandla motionen till slutet av november. Mer bråttom är det med själva grundfördraget, det skall redan den här veckan vidare till utrikesutskottet. Och då vill Jansson ha med en skrivning om Åland i betänkandet.

– Vi måste lyfta katten på bordet och det är det man inte riktigt vill, säger han och använder att välkänt finskt uttryck.

De kan avgöra. I fredags dryftade grundlagsutskottet Ålands motion om ökat inflytande i EU-frågor. 2004 var grundlagsutskottet på sommarresa till Åland och guidades i Bomarsund av Ålands riksdagsman. Från vänster Klaus Pentti, Roger Jansson, Seppo Särkiniemi, Simo Rundgren och utskottsrådet Kalevi Laaksonen. Foto: STEFAN ÖHBERG

Man vill alltså inte riktigt kännas vid att Åland har en roll vid ratificeringen och att det kanske inte den här gången går att få en kvalificerad majoritet på Åland att stöda fördraget.

Roger Jansson säger att det nya fördraget är bra för Åland och för Europa.

– Men de olösta frågorna sedan 1995 har eskalerat hela tiden och nu nått vägs ände.

Nu måste något hända, men det är svårt för grundlagsutskottet att säga något om de åländska kraven, för de hör inte dit. Men jag skall försöka få med ett omnämnande.

Till regeringen?

De politiska ställningstagandena skall komma från utrikesutskottet. Roger Janssons bedömning är att man där ger uppdraget till regeringen

och inte till riksdagen och lagtinget.

– Regeringen **Vanhanen** får i uppdrag att lösa problemen tillsammans med regeringen **Nordlund**.

Såväl Roger Jansson som **Roger Nordlund** räknar med att det blir ett möte mellan Vanhanen och Nordlund inom några veckor.

Men först skall statsminister Vanhanen diskutera med

finansminister **Heinäluoma** och miljöminister **Enestam** hur man skall gå vidare och det mötet lär inte bli den här veckan eftersom det är EU-möten på gång. Jansson räknar med att det inte blir några officiella möten mellan parterna innan man har något resultat att redovisa.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Laddar för landskapsdagarna

Saker och ting börjar konkretiseras kring Ålands landskapsdagars marknadsföring och torghandel.

De olika projektgrupperna bjöd på en uppdatering i lusses auditorium i fredags.

Ålands "lyceums auditorium" var välfyllt inför fredagens stormöte. Det inleddes med välkomstord av näringsminister **Jörgen Strand**, som framhöll att enskilda sakfrågor ibland kommer i vägen för den finska bilden av Åland som ett mottagande och tolerant samhälle.

– Därför hoppas vi att landskapsdagarna kan fungera som ett brobyggande, sade han.

Marknadsföringsgruppens ordförande **Gunilla Nordlund** lyfte fram det övergripande målet: att förmedla en bild av ett kreativt, kunnigt och kompetent landskap med rik kul-

turmiljö. Att visa kontrasterna i ett samhälle som är modernt men har starka traditioner.

– Och den kanske största utmaningen är att skapa långsiktiga effekter. Att knyta kontakter och skapa nätverk som lever kvar efter att landskapsdagarna är slut, sade hon.

Gruppen fick åtta olika anbud när de sökte reklambyrå, och fastnade till sist för April kommunikation.

– De har många intressanta idéer, bland annat gällande Ålandsprofilen på byggnaden vid Senatstorget, sade Gunilla Nordlund.

Snart slogan

Arbetet med att ta fram en slogan, slagkraftig och funktionell på tre språk, pågår ännu.

– Men vi tror att vi är väldigt nära att kunna presentera den, sade Gunilla Nordlund.

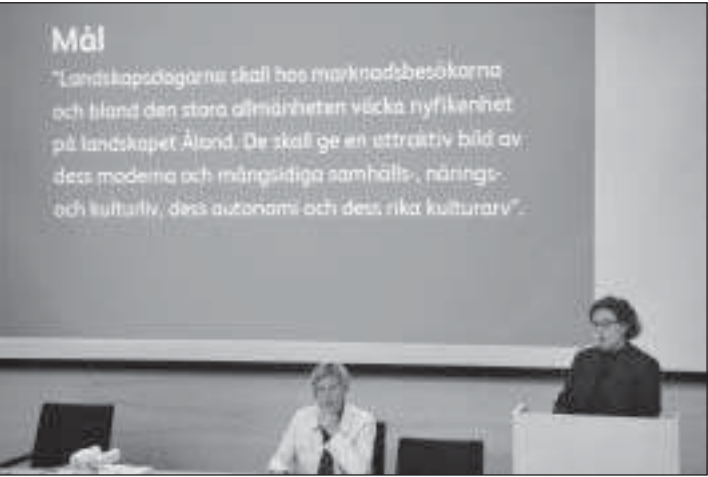
Lena Brenner, ordförande i försäljningsgruppen, kunde

berätta en del konkret kring torghandeln. Kraven är att försäljarna ska vara etablerade företag, produkterna ska vara åländska och finnas att köpa på Åland även efter landskapsdagarna, och etiketterna ska ha text på både finska och svenska – gärna på ännu fler språk. Och produkterna ska finnas i tillräcklig mängd.

– Särskilt gäller det livsmedelsprodukterna, för de går bra. En tumregel är: när du packat så mycket som du behöver – packa lika mycket till, sade Lena Brenner.

Riktpriser

Försäljningsgruppen har också tagit fram riktpriser på vad handelsbodarna ska kosta att hyra under de tre dagarna. Enligt förslaget ska en sex kvadratmeters bod kosta 450 euro, en tolv kvadratmeters bod kosta 800 euro och en 30 kvadratmeters bod kosta 3.500 euro.

Laddar upp. Landskapets näringschef Linnea Johanson och landskapsdagarnas projektledare Gunilla Hellman presenterar några av målsättningarna.

I hyrpriset ingår namn- och informationsskyltar, papperskassar, språkflaggor och annat material.

– Vi räknar med att hyran blir ungefär 15 euro i timmen, och på en timme passerar uppskattningsvis 10.000 personer. Så i det perspektivet är nog hyran inte alltför dyr, sade Lena Brenner.

Projektet bistår med att samordna varutransport, även av kyl- och frysvär. Landskapsdagarna äger rum 14-16 juni nästa år. Alla deltagaranmälningar ska vara inne senast den 30 november.

TEXT OCH FOTO: TOMMY HARNESK
tommy.harnesk@nyan.ax
tfn 528 452

Inspektion om anmäld kattvanvård

Vikarierande landskapsveterinär **Michael S Grunér** har skickat ett djurskyddsärende till ÅHS ledande veterinär **Rauli Lehtinen**. Uppdraget är att få en djurskyddsinspektion utförd.

– Fallet gäller privatägda katter. Den som anmält fallet anser att det handlar om vanvård, berättar han.

Hittills i år har ett tiotal likartade fall överstyrts till ÅHS-veterinärerna. Orsaken är att tjänsten som biträdande landskapsveterinär, dit djurskyddsinspektionerna annars förs, inte har tillsatts under **Ketzia Karrings** tjänstledighet som varar fram till nyår.

Ordinarie landskapsveterinären **Mikael Karring** är också tjänstledig fram till nyår.

– Vad vi vet så kommer de ordinarie tjänsteinnehavarna tillbaka och att allt återgår till det vanliga efter årsskiftet, säger han. (ao)

126 år gammalt bostadshus rivs

■ Ett bostadshus på Öster-näsvägen i Mariehamn, byggt 1880, ska rivas. Huset finns upptaget i den sammanställning av arkitektoniskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader som vid stadsplanering bör bli föremål för k-märkning, men enligt fastighetsägaren är byggnaden i dåligt skick.

– Byggnadsnämnden har tittat på ärendet och funnit att inga rivningshinder föreligger, säger byggnadsinspektör **Börje Aspbäck**.

Rivningsarbetet får inledas tidigast den 9 december. Innan dess ska museibyrån beredas tillfälle att mäta och dokumentera byggnaden.

Byggnadsnämnden har också beviljat rivning av en arbetsbarack i Sjökvarteret, och att en sopsorteringsstation flyttas utanför Sjökvarterets tomtgräns för att ge plats åt det nya hantverkshuset.

En ny sopsorteringsstation ska byggas vid Neptunigatan 17. (th)

Militärtransport i Norrtelje Tidning

Norretelje Tidning har i ett stort reportage uppmärksammat militärtransporten med m/s Roslagen mellan Grisslehamn och Näden-dal på tisdagen.

Nya Åland berättade om transporten i onsdagens tidning.

Det handlar om Första amfibieregementet från Vaxholm, som på tisdagen skeppades över från Grisslehamn för att delta i övningen FinSwe06 i skärgårdshavet mellan Örö och Åbo. Rederi Ab Eckerö har chartrat ut m/s Roslagen för att transportera svensk militär tur och retur den aktuella rutten.

Ett tiotal yrkesmilitärer från Finland närvarade vid lastningen. I materielen ingick amfibiebåtar. Målet är en stor fredsbevarande övning med över 800 svenska och finländska militärer utanför Näden-dal.

Av hänsyn till demilitariseringen undvek trupptransporten åländskt territorialvatten. (ke)

Dop

Eric Lars Runar Häggblom döptes i lördags, den 21 oktober i Eckerö kyrka. han är son till Erika Nordblom och Dick Häggblom i Eckerö Böle.

Linus Alfons Göran Viggedal döptes lördag 21.10 i Jomala församlingshem. Föräldrar är Pamela Öhman och Dennis Viggedal i Djurvik.

Ebony Ruth Elizabeth Johansson döptes i lördags i Saltviks kyrka. Föräldrar är Janna Henrik och Bo Jarl Richard Johansson.

Vi firar

0-15-åringar

Laura Almela Laitinen, som bor Geta Dånö under somrarna, annars i Alicante, Spanien, fyllde 1 år i söndags 22 oktober. Hon gratuleras av mamma och papå.

TACK

Ett varmt tack till alla som deltagit i vår sorg och som hedrat minnet av vår kära

Saga Karlsson

Sven-Eric med familj

DÖDA

Vår käre make och far

Åke Ragnvald Andersson

* 9.12.1928
† 11.10.2006

*När krafterna långsamt domnar
och ögat sin glans har mist
Så skönt att från allt få somna
och vilan finna till sist*

Doris

Bengt Kjell och Inger

Tack käre Farfar för allt

Daniel Stefan och Marie Julia

Jordfästningen äger rum lördagen den 28.10 kl. 12.00 i Lemlands kyrka. Därefter minnesstund i Birgittagården vartill alla vänligen inbjudes. Tänk på cancerfonden

Oliver Ferreira på Ljungvägen 11 i Mariehamn fyller 7 år i dag, den 23 oktober. Han gratuleras av mamma, Alexander och Oscar.

Gratulerar

30 år

Namn: Johan Lindström.
Född: den 28 oktober 1976.
Bor: i Finström Godby.
Yrke/jobb: jobbar sedan sju år tillbaka på Optinova.
Familj: frun **Mia**, barnen **Julia** och **Kevin**.
Födelsedagen: firas med öppet hus i hemmet lördagen den 28 oktober från klockan 14 och framåt. Släkt och vänner hälsas hjärtligt välkomna.

Annonsera i den tidning du själv läser!

TACK

Varmt tack till alla som hedrat minnet av

Ole Stjärnfelt

Gunhild

DÖDA

Vår kära mor, svärmor, farmor

Sylvia Otilia Ahlqvist

f. Hagberg

* 3.2.1919
† 8.10.2006

*En trött liten Mor
med silvergrått hår
och med pannan som plöjts
av bekymmer och år
Med blicken som var leende,
solig och klar
så lever din blick
bland oss alltid kvar.*

Bo och Viola
Bjarne och Solveig
Börje och Berit

Aldur med familj

Jordfästningen har ägt rum i stillhet.
Tack för visat deltagande och ett tack även till kirurgiska avdelningen och Övergårds på Gullåsen för god vård.

40 år

Kim Andersson
Namn: Kim Andersson.
Född: den 28 oktober 1966 i Sund.
Bor: i Shanghai sedan 2001
Yrke: övermaskinmästare.
Familj: fru och dotter.
Födelsedagen: firas i Shanghai, släkt och vänner är välkomna.

Kim Andersson avlade övermaskinmästarexamen vid Ålands Tekniska skola 1988. Därefter tjänstgjorde han 1988-89 inom Rederi ab Sally på Viking Sally, åren 1989-93 som maskinmästare på Rederi ab Slites färjor Athena och Kalypso. I tre år var han sedan anställd inom Rederi ab Gustaf Erikson för att, efter diverse vikariat under ett år, bli maskinmästare 1997 inom NTL. 1998-2000 jobbade Kim Andersson för United Shipping, därefter åren 2000-02 för Dag Engström Rederi Ab, Sapphire, samt som nybyggnadsövervakare av Romira i Shanghai. Sedan 2002 arbetar han för Det Norske Veritas som deras nybyggnadsövervakare i Shanghai, Kina.

70 år

Ethel Humell
Namn: Ethel Humell, f Bergman.
Född: den 27 oktober 1936 i Geta Bonäs.
Bor: i Hammarland Bovik.
Yrke: pensionär.
Familj: maken **Olof**, sex barn, sjutton barnbarn och två barnbarnsbarn.
Födelsedagen: firas lördagen den 28 oktober med öppet hus klockan 13 till 17 i Kattby kafé. Släkt och vänner är välkomna.

Cassandra som är 3 år fick en lillasyster den 15 oktober klockan 22.59. Han vägde 4.090 gram och var 51 cm lång. Föräldrar är Siw och Markus Dahl, familjen bor vid Norra Tje-nan i Saltvik Ödkarby. Foto: JONAS EDSVIK

Jämnt 3 kilo vägde den här lilla tjejen som föddes den 18 oktober klockan 13.27. Han var 48 cm lång. Föräldrarna heter Henrik Ringbom och Malin Johansson. De är från Mariehamn, men bor stora delar av året i Oslo. Foto: JONAS EDSVIK

Den 17 oktober klockan 08.56 på morgonen föddes den här lilla flickan. Hon vägde 3.450 gram och var 47,5 cm lång. Föräldrar är Svante Josefsson och Helena Flöjt i Saltvik. Foto: JONAS EDSVIK

100 ord
från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

Demensföreningen

Demensföreningen på Åland uppmärksammade i år den Internationella Alzheimerdagen den 21 september, som en kulturrens dag. Föreningen erbjöd då sina medlemmar och andra personer med demens och deras anhöriga, att tillsammans få ta del av Anders Wiklöfs kända konstsamling. Vi åkte med Sundqvists buss till Andersudde, där vi välkomnades av **Anders Wiklöf** och **Kjell Ekström**, under vilkas guidning vi fick vandra igenom många vackra rum och beundra ett flertal utsökta konstverk. Vi fick även titta oss omkring i den nybyggda arenan. Dagen avslutades med en god middag

Alice ska tösen heta som är lillasyster till Kenneth 16 år, Chris 14, Kevin och Kim 10 år (snart 11). Hon föddes den 12 oktober klockan 18.58, vägde 3.760 gram och var 49 cm lång. Mamma heter Sisa Långqvist och pappa Matias Mattsson, familjen bor på Mångstektavägen i Sund. Äldsta generationen representeras av morfarsmor, farfarsmor och farmorsmor. Foto: JONAS EDSVIK

Det här är en gosse som föddes den 14 oktober klockan 20.55. Han vägde då 4.390 gram och var 53 cm lång. Föräldrar är Anette Johansson och Staffan Lindholm, de bor på Parkgatan i Mariehamn. Foto: JONAS EDSVIK

vid Pensionat Solhem. Demensföreningen vill på detta sätt tacka Anders Wiklöf för ett trevligt besök och för boken ”Konstens Andersudde”, som han överrättade till oss. Cirka 60 personer visade intresse för att delta, men vid detta tillfälle kunde endast 25 personer av oss tas emot vid Andersudde. Vi hoppas därför på ett nytt besök redan nästa år. **Regina Österlund**, demensrådgivare.

Julpaket ger julglädje

Även om det ännu är en stund till jul så startar hjälporganisationen Hoppets Stjärna sin uppskattade julpaketsinsamling redan nu.

Den som vill ge julglädje till behövande kan välja mellan tre alternativ.

Julklappar och julmat är en självklarhet för oss, både bland barn och vuxna. För många i Östeuropa är julen inte lika självklar, skriver Brage Pörthors i ett pressmeddelande från hjälporganisationen Hoppets Stjärna Finland.

Tusentals paket

– För fjortonde året i rad skickar vi tillsammans med dig julpaket till fattiga barnfamiljer, åldringar och barn på sjukhus och barnhem i Östeuropa, skriver Pörthors vidare. Förra året hade vi förmånen att få förmedla tusentals paket med mat, godis, julpynt, hygienartiklar och skolmaterial till Lettland och Vitryssland.

– Ni skulle varit med och sett glädjen hos dem som

fick paket. Det var sann julglädje, var med i år du också!

Alternativ

Det finns tre alternativ till julpaket som vem som vill kan bidra med. Alternativ ett, ditt eget paket till en familj. Det kan innehålla till exempel matris, havregryn, mannagryn, makaroner, vete mjöl, te, kakao, kex, cornflakes, flingor, torkad, frukt, konserverad frukt, pepparkakor, russin., godis, choklad. Gärna även julpynt, servetter, ljus och tändstickor. I familjepaketen kan också packas olika hygienartiklar, samt diverse skolmaterial.

Julpaketet förmedlas också i år till barnfamiljer och åldringar som är i stort behov av hjälp i Lettland och Vitryssland.

Alternativ två är ett barnpaket som förmedlas till barn på barnhem, sjukhus och i fattiga familjer. Aldern på barnen är mellan noll och arton år. Packa oinslagna presenter i en låda eller slå först in varje sak i julpapper men märk då varje julklapp

med ålder och ”girl” för flicka och ”boy” för pojke.

Förslag till julklappar är godis (ej lakrits), tåliga leksaker, sportartiklar, hygienartiklar, kex, russin, julpynt, rit/skolmaterial, skolväska, ryggsäck, kramdjur.

Bara att betala

Alternativ tre, Hoppets Stjärna packar ett paket åt dig.

– Har du inte möjlighet att själv packa ditt paket kan du ändå vara med och skänka julglädje. Sätt istället in en gåva till något av Hoppets Stjärnas bankkonton, märk inbetalningen ”Julpaket 2006”.

Betalar man in 25 euro/paket packar folk inom organisationen ett eller flera paket från dig. Pengarna måste betalas in senast 25 november för att hinna omvandlas till ett julpaket. Vill du ge en personlig julkänning tillsammans med ditt paket, skicka ett julkort till oss så förmedlar vi det.

Bankkonton: Andelsbanken 558002-1490, Sparbanken 496310-26966, Nord-ea 207218-6600, Sampo 800018-2044611, Ålandsbanken 660100-1001791. (m-ll)

Hjälpen behövs. Hoppet Stjärna hoppas på många bidrag till sin insamling av julpaket. Foto: STEFAN ÖHBERG

Församlingshem byggs vidare

■ Sex anbud lämnades in på nästa etapp av Jomala församlings tillbyggnad av församlingshemmet. Entreprenörer har redan utsetts och arbetena kan sättas i gång omedelbart.

– Meningen är att allt ska vara klart till semestrarna nästa sommar, säger projektledaren **Bjarne Karlsson**.

Den första etappen av församlingshemmets tillbyggnad är klar, nu ska den gamla samlingsalen rivas och där byggs

sedan två våningar för kansli och personalutrymmen.

– Den gamla samlingsalen är i dåligt skick, därför rivs den och nya kontorsutrymmen byggs i stället, säger Bjarne Karlsson.

Till entreprenör har utsetts samma firma som byggt den nya samlingsalen, Ålands ombyggnads ab. Elentreprenör blir Kalmers och för VVS-installationerna svarar Dan-Ole Åkerberg.

Radioandakter om ”Jesus på berget”

Flera av de viktigaste händelserna i Jesu liv är förlagda till något berg. En liten genomgång av detta handlar betraktelserna i Ålands Radio om under nästa vecka den 23–27 oktober.

Det är Missionskyrkans pastor **Seth Jacobson** som är färdledare under bergsklättringarna under dessa morgonstunder, kl 06.50, med repris 18.15 samma dag.

NYANS SUDOKU Lösning på sid 24

1	9		8	5			3	
	4	2	6		1			9
5						7	6	
	6	7			2	5	4	3
		9	4	6			2	
		1	3	7				
	1		9					8
9	7		5		6	3		2
2	3	8		1	4			

Sudoku EB0069 © Bulls

Ring och tipsa!
0457-313 4444

AKTIELÄGENHET PÅ JOHANNEBOVÄGEN i Mariehamn

Ljus gavellägenhet på II våningen med bostadsyta 88 m², fördelad på vardagsrum, tre sovrum, kök, hall och badrum. Balkong mot väster. Elvärme. Förråd. Gemensamt servicehus med tvättstuga och bastu. P-plats med motorvärmare. Byggnadsår 1982. Skuldfrött bolag. Bolagsvederlag 149,60 €/mån. Tillträde omedelbart. Utgångspris: 135.000€

AKTIELÄGENHET PÅ BACKAVÄGEN i Mariehamn

Nyrenoverad lägenhet på II våningen med bostadsyta 53 m², fördelad på vardagsrum, sovrum, kök, hall och badrum. Parkettgolv, nya tapeter, ny köksinredning med bänkskiva i ek. Kakel/klinkers i badrum. Fönster förnyade 2005. Fjärrvärme. Gemensamma utrymmen med bastu och tvättstuga. Byggnadsår 1969. Bolagets lån 31.12.2005 var 83.843€ varav lägenhetens andel 2.545 €. Bolagsvederlag: 137,80 €/mån + Mise-avg. 10€/månad. Tillträde omedelbart. Utgångspris: 80.000 €

ÖVRIGA AKTIELÄGENHETER

- 2 rum & kök på Skräkvägen 3 i Mariehamn, bostadsyta 63 m². Utgångspris 109.000€

- 2 rum & kök i nytt radhus i Kvarnbo, Saltvik, bostadsyta 60,3 m². Utgångspris 108.000€

FASTIGHETS CENTER

Torggatan 5, 22100 Mariehamn. Tel 17 760, fax 22 260
www.fastighetscenter.aland.cc

Veckan

OBS! Det händer MÅNDAG 23.10

- Dagens namn
- Kom ihåg att gratulera **Severin** och **Sören** på namnsdagen.
- Bio
- **Bio Savoy kl 19.30.** "The Sentinel". F-15. Filmen fick två stjärnor av Nyans recensent.
- Café
- **Röda Korsgården kl 14.00.** Eftermiddagscafé, bokpresentation av Doris Ingman.
- Nöje
- **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
 - **Parks bar kl 21.00.** Bladdad musik från baren.

- 22.00. Bar dj.
- **Parks bar kl 21.00.** Bladdad musik från baren.
 - **Finström Godby, Ålands skogsägarförbund kl 19.00.** Aktuellt inom virkeshandeln och skogsvården, information om de nya åtgärdsprogrammen inom skogsbruket, nyheter från energivirkesområdet.
- Tv
- **FST5 kl 20.20.** Fritidsmagasinet Strömsö. I Strömsö idag bjuds det på pumpapaj. Jim gör en klädställning och Lee en mjuk kaktus att sitta på och indianhörnan blir färdig. Elisabeth åker till Evijärvi och försöker sig på stockflottning. Gäster i strömsösoffan är Anna Häggblom och Andreas Bergvik. Tillsammans med Susanna diskuterar de hur olika människor vill

bo, det handlar om konceptbyggande. Programledare är Susanna Ström-Wilkinson.

JUST NU

- Loppmarknad
- **Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag–fredag kl 10–17 (torsdagar till 19), lördagar 11–14.
 - **Emmaus byggretur, Skogshyddsvägen 7.** Öppet måndag–fredag kl 8–16.
 - **Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag–fredag kl 10–17 (torsdagar till 19), lördag 11–14.
 - **Möbelreturen/Katapult, Skogshyddsvägen 7.** Öppet tisdag–fredag kl 9-16.

Föreningsaktuellt

Kom ihåg

- Norra Ålands pensioner:** Sångkafé i Rosengård på onsdag den 25 oktober klockan 14.00. Knutte leder sången till musik av Sture och Christer.
- Föreningen Vårt Hjärta:** Alla hjärtebarnsföräldrar önskas välkomna till HandiCampen tisdag 24.10 kl. 19.00. Ingång norrifrån, Skarpansvägen 30. Distriktschef Hillevi Smeds från FPA informerar. Hjärtligt välkommen.

- Röda Korsgården:** Matt-rasklippningstalka onsdag 25.10 kl 9.00.
- Röda Korset, Ålands Distrikt:** Höstmöte torsdag 26.10 på Föglö på Enigheten kl 19.00. Avdelningarna utser sina representanter till mötet och meddelar dessa till distriktet. På mötet behandlas stadgenliga ärenden. Under mötet får vi också höra distriktsordförande

Birger Ch. Sandell berätta om sin resa till Mosambique i somras.Välkomna.

Tai Chi föreningen Vita Tranan: Senaste nybörjarkurs på Ålands Yrkesskola blev inställd pga för få deltagare. Vi gör ett nytt försök helgen 28-29 okt, kl 10-13 och 15-18 båda dagar. Kursen passar också för dem som vill repetera och/eller gå vidare i Slow Set. Förfrågning-

ar och anmälningar till Agneta Hansson, tel 040 053 71 01.

Power club/Teen smart: Höstmöte tisdag 31.10 kl 19.00, Skarpansvägen 28. Hjärtligt välkomna! Frågor? Ring 0457-344 55 00.

Ålands fåravelsförening: Fårklippare på inkommande vecka 46. Info och bokningar Mia 0457 548 34 91. Hör av

dej snarast om du behöver hjälp med klippningen.

Ålands fåravelsförening: Konsulenten kompledig vecka 45 och 46.

Mariehamn

Villavisning

Vi visar vårt populära 1 ½ planshus Pihlajatar 101,5 m², 3 rum och kök
Onsdag 25.10 kl 18-20 och söndag 29.10 kl 13-15

Dalgränd, Mariehamn

HÄMTA PRISLISTA PÅ WWW.ALVSBYTALO.FI

LOKALKONTOR: STORAGATAN 18, TEL. 22 725 EL., 0400 515 831, 040 590 8333

SPELA BINGO med lyckotavla

På PAF Casino på Torggatan 14 alla **TORS**. kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ - 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

Under 15 år har 200 miljoner använts i Finland för att sanera mark

Nytt verktyg för sanering

Miljön & vi

nyan.aland.fi

Vilken är den bästa metoden för att sanera förorenade markområden?

Den frågan arbetar Finlands miljöcentral med som bäst. Nu finns ett beräkningsverktyg på internet som kan användas kostnadsfritt.

Det är inte bara samhällsägda Ålands industrihus ab som har sanerat mark efter gammal industri för mycket dyra pengar. Saneringen av sågverkstomten på Klinten inför bygget av it-huset kostade skattebetalarna drygt 620.000 euro.

Under de senaste 15 åren har över 1.500 förorenade markområden sanerats i Finland för uppskattningsvis 200 miljoner euro. Den vanligaste metoden, som också användes vid Klinten-saneringen, är att gräva upp den förorenade jorden och forsla bort den för behandling på något annat ställe.

Verktyg

Men också den metoden har nackdelar, och för att markägaren ska veta vilken metod som är den ur alla synvinklar bästa metoden har Finlands miljöcentral nu utvecklat ett nytt verktyg som gör det lättare att välja mellan de olika sa-

Dyr sanering. Att sanera mark från tidigare försyndelser är ingen billig historia. För att hitta den bästa metoden för både miljön och plånboken har Finlands miljöcentral skapat ett beräkningsverktyg till hjälp när man ska välja saneringsmetod. Bilden togs i slutet av april 2003 när man just konstaterat att marken på den tidigare sågverkstomten på Klinten, där it-huset skulle byggas, var kraftigt förorenad. Foto: STEFAN ÖHBERG

neringsmetoderna. Avsikten är att hitta det mest ekoeffektiva sättet att hantera riskerna med föroreningarna.

Beräkningsverktyget är ett av resultaten i ett nyligen avslutat forskningsprojekt vid Finlands miljöcentral. Projektet handlade om riskerna med förorenade grundvattenområden och resultaten kan användas i synnerhet när man planerar hur markområden ska saneras.

Vanligen är det så att alla konsekvenser inte beaktats när man väljer metod för saneringen. Utsläpp kan ske till omgivningen, avfall kan uppstå, energi och naturresurser går åt. Människor kan utsättas för hälsorisker, miljön kan drabbas och grundvattnet kan förstöras.

Också kostnaderna i pengar är förstås viktiga när man bedömer ekoeffektiviteten. Kostnader uppstår när mar-

ken undersöks, när jord och vatten saneras, när jord schaktas, lastas och transporteras.

Dessutom måste man beakta de psykosociala faktorerna – vilket förtroende har man för området efter saneringen, och vad säger människorna som bor nära det ställe dit den förgiftade jorden förs?

Livscykelanalys

Miljöcentralens beräkningsverktyg omfattar en period på

30 år. Som grund använder man livscykelanalys och både nyttan av saneringen och de negativa miljökonsekvenserna vägs in.

Beräkningsverktyget finns fritt tillgängligt på www.ym-paristo.fi/syke/pirre (klicka på "ruotsinkielinen versio" för att få rapporten på svenska). Verktöget är en del av hemsidornas stödsystem som ger en mångsidig presentation av grunderna för sanering. Sidorna ger anvisningar och rekommendationer, särskilt hur man ska planera olika skeden i de åtgärder som rör riskhanteringen.

Bakom projektet står en mångvetenskaplig forskningsgrupp med representanter för Finlands miljöcentral, Helsingfors universitet, Tammerfors universitet och Arbetshälsoinstitutet i Tammerfors. Också intressegrupper som markägare, markanvändningsplanerare, entreprenörer, tillståndsmyndigheter och finansärer har kommit med synpunkter.

Arbetet fortsätter nu med ett nytt projekt som startar i vår och som ska vara klart våren 2009. Då ska beräkningsverktyget och stödsystemets användbarhet testas på ett verkligt saneringsobjekt.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Ekoveckornas tävlingsvinnare

■ Under ekoveckorna nyligen deltog butikskunderna i en frågetävling om ekologiska produkter. I varje butik lottades en vinnare – **Britt-Marie Skullbacka, Ann-Mari Karlsson, Marie-Louise Karlsson, Monica Häggblom, Britt-Marie Löw** och **Ingvor Wikblom**. Priset var en kasse med Odlarringens lokalt producerade ekologiska grönsaker.

Ekoveckorna arrangerades som ett samarbete mellan Odlarringen, Ålands hushållningssällskap och föreningen ekologiska odlarna på Åland, Ålands natur och miljö och Hållbart vardagsliv/Agenda 21-kontoret.

– Det är glädjande att se att utbudet av ekologiska varor i butikerna ständigt ökar. Tidigare i veckan kom en rapport från Sverige som visar att utbudet av ekomjolk är större än efterfrågan, skriver **Lotta Jakobsson** vid Hållbart vardagsliv i ett pressmeddelande.

Dags nominera miljökandidater

■ Nu är det dags att nominera kandidaterna till årets miljö- och citronpris, meddelar Ålands natur och miljö. Bifoga en motivering till vad din kandidat har gjort bra under året, eller varför någon organisation eller företag enligt dig gjort sig förtjänt av citronpriset. Citronpriset delas inte ut till enskilda personer.

Vem som får priset avgörs vid föreningens höstmöte den 23 november. I fjol gick priset till **Maj-Gun Sjöberg**, husmor vid Strandnäs skola, för hennes arbete med att införa ekologisk mat i skolköket.

Anmälningar görs till Agenda 21-kontoret, adress Norragata 13 B, tel 12771 eller 17230, eller per e-mejl info@agenda21.aland.fi.

Håll koll på läget

Prenumerera på Nya Åland

✓ Ja visst!

Jag vill gärna prenumerera på Nya Åland och väljer följande alternativ:

Fortlöpande

☐ 12 mån 159,-

☐ 6 mån 85,-

☐ 3 mån 44,-

Tidsbunden

☐ 12 mån 165,-

☐ 6 mån 87,-

☐ 3 mån 45,-

Mitt namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

Underskrift: _____

Nya Åland

Svarsförsändelse
Avtal 22100/41

22103 MARIEHAMN

Porto tillkommer på prenumeration utanför Åland. 0,50 euro/mån till övriga Finland och 1,00 euro/mån till Sverige

Nya Åland
bjuder på
portot

Nya Åland
★★★★

Telefon 23 444, www.nyan.aland.fi
e-post: prenumeration@nyan.ax

Skrev sin tredje bok

Eckerös natur inspirerar Anna-Liisa Lindeman

– Det är små kåserier och berättelser, mest om naturen men också om livet och kulturen.

Så beskriver Anna-Liisa Lindeman i Storby på Eckerö sin bok ”Dansen på berget” som hon för en vecka sedan fick från förlaget i Tammerfors.

Anna-Liisa Lideman, född Väänänen, kommer ursprungligen från Puumala i Savolax. Till Åland och Eckerö kom hon första gången som turist för snart 25 år sedan. På den resan fann hon sin blivande man i Storby. Skrivna på Åland har hon varit sedan 1983.

Intresserad av att skriva har hon alltid varit och berättat att hon medarbetade med artiklar i tidningen Länsi-Savo och en del andra lokaltidningar redan när hon bodde i Puumala. Sedan hon flyttade till Åland har hon också haft artiklar publicerade på fastlandet, bland annat i den kända kulturtidskriften Parnasso och i finska författarförbundets tidning Kirjailija.

Tre böcker

Sin första bok gav Anna-Liisa Lindeman ut år 1989. Den hette ”Maan tavalla” (Enligt landets sed) och i fjol kom ”Kaurin polku” (Rådjursstigen). Både den boken och ”Dansen på berget” har hon låtit förlägga hos Pilot Kustanus i Tammerfors. Det är ett så kallat serviceförlag som tar sig an böcker mot att författaren lovar att själv köpa ett visst antal böcker till ett bestämt pris.

Boken innehåller små berättelser, ofta inspirerade av naturen. Titeln ”Dansen på

berget” syftar också på ett naturfenomen och inte på något mänskligt dansande.

– Det är stormen som dansar på berget, säger hon.

Natur och kultur

I berättelserna finns också en hel del kultur och folkliv, bland annat skriver Anna-Liisa Lindeman om fest seder som valborgs- och midsommarfirande och jultraditioner. Hon reflekterar också en del över kulturskillnader mellan hennes barndomsbygd i Savolax och Åland. Även i fråga om hav och vatten framkommer skillnader.

– Här bor jag vid Ålands hav medan jag i Savolax bodde vid Saimens stränder.

Den nya boken är egentligen tvåspråkig. Först publiceras berättelserna på svenska och i andra halvan av boken finns de finska originaltexterna. Översättningen är gjord av **Mari Teelahti**, som också hon är bosatt i Eckerö. Boken illustreras med några fotografier, samtliga tagna av Anna-Liisa själv. Pämbilden visar båtskjulen i Käringsund.

Skriver vidare

Nästa bok har Anna-Liisa redan börjat skriva på, men den kommer inte att handla om Åland.

– Den skall handla om mina hemtrakter och blir därför helt på finska, säger hon.

”Dansen på berget” kommer att finnas i bokhandlarna i Mariehamn och kan också fås direkt från författaren.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Ny bok. Anna Liisa Lindeman med sin senaste bok, som har text både på svenska och finska. Foto: STEFAN ÖHBERG

Önningebymuseet utökar samlingarna

Önningebymuseets konstsamling har utökats med två konstverk, en akvarell av Mikko Carlstedt och en oljemålning av Anders August Jansson.

Akvarellen av Mikko Carlstedt är målad 1918 och föreställer ett landskap med väderkvarn. Sannolikt är den målad på Åland sommaren 1918. Det var detta år Mikko Carlstedt blev god vän med Joel Pettersson, en vänskap som resulterade i brevväxling med mera.

– Det är speciellt intressant att få en akvarell av Carlstedt från detta år, eftersom Joel just 1918 arbetade mycket i akvarell. Märkligt nog så påminner Joels måleri i olja mer om Carlstedts, medan deras akvarellmåleri är helt olika, skriver Kjell Ekström i ett pressmeddelande från museet.

Önningebymuseet har, utöver den nya akvarellen även en oljemålning från 1918 av Mikko Carlstedt. Dessutom

Landskap. Akvarellen med väderkvarn målade Mikko Carlstedt troligen på Åland sommaren 1918.

Foto: KJELL EKSTRÖM

en olja av Ilmari Vuori som var med Carlstedt på Åland 1918. Något verk av Joel Pettersson ingår ännu inte i samlingarna.

Joel-hörna

Förhoppningen är att kunna ställa i ordning en Joel-hörna i museet i framtiden.

Joel Pettersson inspirerades troligen av Önningebykolonin och han var även elev vid Åbo Ritskola där Victor Westerholm var verksam.

– Det känns därför angeläget att också lyfta fram Joel Pettersson i museet. En förfrågan om deposition av något verk av Joel Petters-

Lemböte. Oljemålningen av Anders August Jansson från 1879 föreställer Lemböte kapellruin. Foto: KJELL EKSTRÖM

son blir troligen aktuell, om något verk inte kan inköpas, skriver Ekström.

Tidigare i år inköptes alltså även ett verk av hammarlänningen Anders August Jansson (1859-1882). Motivet är från Lemböte kapellruin och tavlan är målad 1879.

– Victor Westerholm var bekant med A A Jansson. Det var Westerholm som tog hand om Janssons kvarlåtenskap i Düsseldorf och det var Jansson som 1880 locka-

de Westerholm till Åland första gången. Målningen är på så sätt en viktig grundsten i byggandet av grunden till Önningebykolonin. Dessutom är motivet lokalhistoriskt intressant.

Tavlorna har inköpts från två privata samlingar. Inköpspriset för akvarellen av Carlstedt var 516 euro medan oljemålningen av Jansson kostade 650 euro.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

notiser

Filmregissören Aki Kaurismäki

vill inte att hans film ”Ljus i skymningen” blir Finlands officiella Oscarkandidat. Kaurismäki meddelade detta till Finlands filmkammarens verkställande direktör **Raija Nurmio** i tisdags, skriver FNB.

Finland har därmed ingen film som ställer upp i kampen om Oscarutmärkelsen eftersom man inte hinner utse en annan film istället för ”Ljus i skymningen”.

Nurmio berättar att Kaurismäki vägrat skriva under de behövliga pappren från USA:s filmakademi. Därmed kan filmen inte presenteras i förhandsvalet i kategorin filmer på främmande språk. Vad Kaurismäki angav för orsak ville Nurmio inte gå in på.

Filmkammarens expertjury tog enhälligt ut Kaurismäkis film den 19 september. De filmer som går ända till Oscargalan väljs ut bland olika länders kandidater och den slutliga listan publiceras i januari. □

Åbo svenska teater hade premiär

på musikalen ”Urinetown” i torsdags. ÅST är första nordiska teaterscen upp den populära Broadway-musikalen. På scenen står bland andra gästartisterna **Ami Aspelund** och **Kent Sjöman**.

Musikalparodin ”Urinetown” visar vad som händer när rätten att utträta vissa grundläggande mänskliga behov blir avgiftsbelagd. Den gick för slutsålda salonger på Broadway närapå tusen gånger åren 2001-2004. Musikalen nominerades för hela tio Tony Awards. □

Alan Villiers fotoutställning

”The Last of the Tall Ships”, som visades på sjöfartsmuseet i Mariehamn i början av året, skall nu visas på Sveaborgscentret i Helsingfors mellan den 24 oktober och 24 november.

Alan Villiers fotoutställning är en National Maritime Museums (Greenwich) vandringsutställning som visas i Finland på initiativ av Skutföreningen Kustkultur i Finland, tillsammans med Sveaborgs varvsförening och Sveaborgs förvaltningsnämnd. Australiensaren Alan Villiers (1903-1982) visar i sina bilder livet ombord på de stora segelfartygen. De flesta av fotografierna härstammar från två resor som Alan Villiers gjorde på fyrmastbarken Parma, 1932 och 1933. Några foton från Herzogin Cecilie och några från Grace Harwar ingår. Villiers var själv delägare i det rederi kring barken Parma som kapten Ruben de Cloux grundade. Nyan skrev om utställningen de 11 januari i år. □

Blommor. Siv Strandberg var utklädd till lärarinnan Hilma Landell. "Lärarinnorna spelade ofta en central roll ute i kommunerna" menar hon. Med sig hade hon maken Tor Strandberg.

Modist. Regina Johansson är för kvällen affärsinnehavaren Edla Norelin, "som skaffar allt mina kunder vill ha i klädväg". Med sig har hon Rosmarie Lindholm.

Bal firade hundra år av kvinnlig rösträtt Alldeles, alldeles underbart

Det är något särskilt med bal. Klänningar frasar och flugorna är välknutna, lackskorna glänsar och sorlet är uppsluppet. Mariehamns Zontacub stod i lördags värdar för en bal i illusionernas tecken. Inne på Mariepark var inte året längre 2006, utan 1906.

Någon hade pyntat sin hatt med ljusmanschetter och någon tyckte det var besvärligt att köra bil i krinolin. Då Mariehamns Zontacub arrangerade bal för att hylla kvinnors rösträtt flyttade de sig hundra år bakåt i tiden, till år 1906, året då rösträtten blev allmän. Alla som deltog i programmet var klädda tidsenligt som var sitt alterego, en kvinna som levde på den tiden. På balen figurerade således ett flertal lärarinnor, någon krögerska, någon dotter till tullinnehavaren och någon klok gumma.

– Aldrig har väl våra kvinnor varit så här vackra, sa en anonym manlig röst i vimlet.

Överskottet från balen går till välgörande ändamål och arrangören **Regina Johansson** tror att man fick in en hel del pengar.

– Det är för tidigt att säga exakt hur mycket, men vi sålde många lotter och fick nog in en hel del.

Text: KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax

Foto STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax

Var sin farmor. Erica Grunér var för kvällen lärarinnan Anna Holmberg, sin egen farmor. Erica Grunér hade också på sig sin farmors smycken och öppnade kvällen med orden "Så där. Nu fick jag rösträtt."

Ovant. Therese Åsgård är krögerskan Wilhelmina Lundberg och Sonja Signell är Mimmi Rothberg, ordförande för fattigvården. "Det är annorlunda att vara utklädd så här. Man känner sig verkligen uppklädd" säger Therese Åsgård.

Illusion. Ann-Gerd Steinby som doktorinnan Anna Tollett och Anne-Maj Persson som den kloka gumman Matilda Jansson hade inga problem att för en kväll bli någon annan.

Välkommen till vår gata, Uppgårdsvägen, i Dalbo då vi företagare tillsammans arrangerar

DALBO dagen PÅ LÖRDAG 11-14

Boka lördagen, tag vänner och bekanta med dig och kom och se vad vi erbjuder!

Mariehamns
PERSONDATORER ab

berrolfs

Klädbutik
KAZU

– Det handlar om kvalitet –
BILCENTER

Nya Åland
☆☆☆

CANDY**En ren upplevelse!****GO 712**

Kapacitet 7,5 kg, centrifugeringshastighet 0-1200 varv/min. Energi, tvätteffekt och centrifugklass A, Fuzzy Logic-teknik, LED-display visar resterande tvättid, timer (3-6-9 timmar).

Mix & Wash-program, program för handtvätt, program för ylletvätt, 32 min snabbprogram, skrynkelkydd, 5 x intensivsköljning, supertvätt för ingrodda fläckar.

Mått: (hxbxd) 85 x 60 x 60 cm

499€**369€****CTG 1056**

Kapacitet 6 kg, centrifugeringshastighet 0-1000 varv/min. Energi och tvätteffekt A, Fuzzy Logic-teknik, LED-display visar resterande tvättid, timer (3-6-9 timmar). Mix & Wash-program, program för handtvätt, program för ylletvätt, 32 min snabbprogram, 5 x intensivsköljning, supertvätt för ingrodda fläckar, hjul.

Mått: 85 x 40 x 60 cm

Betala bekvämt
med
EXPERTKREDIT

Ekonomiegatan 3
Tel 14 400

STRANDBERG

vardagar 9-17
lördagar 10-14

HÖSTMARKNAD
på Byggs!

**Torsdagen den 26 oktober kl. 8-19,
kaffe med dopp hela dagen!**

Fina specialerbjudanden och ett 10-tal av våra leverantörer är på plats och berättar om sina produkter!

OBS! Vi presenterar mer erbjudanden i onsdagens tidning ...

Makita

Representant Janne Stenman finns på plats

Specialpriser Gäller 26-28.10.2006

6270 DWPLE Borrmaskin + lampa

12V 2 x 1,3Ah Ni-Cd batteri, 10 mm schuck, 1,5 kg

99,00 norm 173,00

BDF 430FSJE Borrmaskin

12V 2 x 3,3Ah Ni-Cd batteri, 13 mm schuck, 1,9 kg

229,00 norm 400,00

BDF 450SFE Borrmaskin NYHET

18V 2 x 3,0Ah Li-Ion batteri, 13 mm schuck, 1,7 kg

535,00 norm 625,00

HR 2020 Betong borrhammare

710W, betong 20 mm, 2,3 kg

109,00 norm 150,00

9555 NB Vinkelslip 125 mm

710W, 1,4 kg

69,00 norm 85,00

GA 9020SF Vinkelslip 230 mm

2200W, 4,7 kg

139,00 norm 168,00

LF 1000 Svängbar Klyv-Kap-Girsåg

1650W, 90° 20 x 210 45° 50 x 150 mm, 32 kg

699,00 norm 911,00

GRUNDA SPECIALPRISER

Representant Jan Lindgren på plats och informerar om arbetsbelysning

Arbetsbelysning King

Robust konstruktion för proffshantering. Lågenergi, lågenergirör 42W med 4 stift inkl stativ. **Pannlampa Petxl Tikkina på köpet!**

PAKETPRIS 119,00 norm 184,00

PL 900 är en portabel, sladdlös handlampa/inspektionslampa med laddningsbara batterier och med 34 ljusstarka lysdioder (LED)

Inkl Petxl Tikkina pannlampa

PAKETPRIS 97,00 norm 135,00

Lysrörsarmatur för mobil riktad arbetsbelysning. Kan ställas på golv, hängas på vägg och i tak. Inkl Petxl Tikkina pannlampa

PAKETPRIS 109,00 norm 167,00

Alla specialerbjudandena gäller 26.10.2006 så långt lagret räcker om inget annat anges

BYGG VARUHUSET

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VÄRD. 8-17,
TORSD. 8-19, (Bygglagret 8-17), LÖRD. 9-14

www.byggvaruhuset.aland.fi

NC-Design**Behöver du hjälp med...**

- **WEB HOTELL**
Dynamiska eller statiska sidor, tillverkning eller uppläggning
- **E-POST**
Spamtvättad och virusfri under egen domän adress
- **DNS**
domän tjänster, registrering av egen domän

För mer information, se vår hemsida:
www.nc-design.ax

Kontakta oss!
NC-Design

Doppingvägen 4
22100 MARIEHAMN
Tel 0457 342 8844

tom.blomberg@aland.net

Nordens Institut på Åland

KULTURFRUKOST

A-H & M-L Blomqvist inleder
om ÅLLYWOOD – filmskapande på Åland
onsdag 25.10 kl. 8.30-9.30
I kvarteret ITiden, Elverksgatan 10

Diskussion – frukost 5 € – välkommen! www.nipa.ax

LUNCHBUFFÉ

måndag-fredag 11.00-14.00

Torsdag 23.10

Kycklingnuggets m.
sötsås o. ris GL
Pestogrillerad lax, GL
Vegoburgare m. ostcreme, L
Salladsbord, 3 varmrätter,
kaffe 8,50€

Arkipelag
Strandgatan 31, tel. 24 020
www.hotellarkipelag.com

Tre vill hyra Jungska gården

■ Två nya ansökningar om att få hyra Jungska gården, eller Tosarby stenhus, har lämnats in till landskapsregeringen. Den ena är från **Katarina Lindqvist** och **Tim Eklund** i Sund och den andra från **Sanna Räsaänen** i Åbo.

Tidigare har museibyråns chef **Viveka Löndahl** ansökt om att få hyra det gamla stenhuset som rustats upp av museibyrån. Hennes ansökan ligger kvar och därför har beredningen av ärendet flyttats från museibyrån till **Yvonne Eliasson**, avdelningschef vid landskapets utbildnings- och kulturavdelning.

Landskapsregeringen väntas fatta beslut senare den här veckan. (as)

Tre konkurrerar om att få nyckeln till jungska gården. Foto: ERKKI SANTAMALA

Vackra och rejäla hus

Att bygga hus är kanske din största affär. För oss är den minst lika viktig, för hus är det enda vi kan – och det roligaste. Kontakta Lennart Eriksson för mer information, 0400 527 100 eller besök vår hemsida.

Beställ din katalog

ANEBYHUS
WWW.ANEBYHUS.SE

HALLOWEEN

Gör roliga kakor till

PUMPA kakform
19,50€

Fyra utstickare i plast.
Fladdermus-katt-spöke-pumpa
9,50€

Ätbara kristyrdkor
i form av pumpor & spöken
12st/frp 5,70€

DEKORERA GLASS, KAKOR ELLER TÄRTA MED:

Spökmix eller pumpamix-strössel fr.	4,70€
Halloween-strössel, svarta-orange kulor	5,50€
Färgat socker i många färger	5,40€
Glitter, svart, lila, orange	6,30€
Sprayfärg, svart, lila, orange	6,55€
Dekorationsgelé i olika färger	3,00€
Smörkräm på tub, svart, orange, lila	4,00€
Marsipan 500gr, svart, orange, lila	6,95€

DEKORATION TILL HALLOWEENFESTEN:

Skelett som lyser i mörker (50cm) 2st **31,60€**
Islyktor att dekorera med ute & inne
NU specialpris liten **15€**, stor **17€**

TIPS! Färga vattnet innan du fryser ner lyktan!

VÄRMEKÄLLAN

Ålandsvägen 88, 22100 Mariehamn.
Tel 23 588. Öppet 10-15

-Elega förnyar behandligt ditt kök för upp till 50% rabatt
-Super-tjänst från planering till montering, du lyckas säkert!
-Drag också nytta av skatteavdraget!
Förmånliga betalningsvillkor

Henrik Lammi
tel. 0400 964 890

ELEGA
Ge hemmet ett nytt utseende

www.elega.fi

Utförsäljning! Fritidsdelen upphör

1 st Suomi 460 R m
Tohatsu 30 HP 2 T
ord. pris 8 870,-

5 300,-

1 st Suomi 460 R
ord. pris 8 640,-

2 900,-

2 st Suomi 440
ord. pris 2 360,-

1 990,-

...../st

1 st Suomi 440

beg

1 st Suomi 410

ord. pris 2 630,-

1 990,-

NAVMAN

Ekolod,
kartplotter
och VHF

-25%

BAFFIN
TECNOLOGY

GUMMISTÖVEL
med löstagbart filtforder
storlekar 4-14 (35-48)

59,-

**ALLA BÅT-
TILLBEHÖR**

flytvästar, kök, pumpar,
beslag, rep, kompasser,
kikare o.s.v

-25%

**ALLA
KLÄDER**

-30%

Priserna gäller
så långt lagret
räcker
Först till kvarn ...

PUMA
SKYDDSSKOR
-30%

Panasonic Cordless laddbara elverktyg

-20%

KAMA
FRITID

TILLBEHÖR

-25%

ALGOTS
VARU AB

Tel butiken direkt 526 549
Öppet: månd-fred 7.30-16.00

FLERFACKSINSAMLING

Då blir det lätt att sortera rätt!

Nu har du möjligheten att få samtliga återvinningsfraktioner och restavfallet hämtat vid tomten.

Istället för att ha en "vanlig" soptunna har man två stycken flerfackskärl. Båda kärlen är indelade i fyra fack, man kommer alltså att få möjlighet att sortera i åtta olika fraktioner (material).

Kärlen är tydligt märkta med dekaler som visar vad facken skall innehålla.

Du kan sortera följande:

- Kartong & wellpapp • papper • glas
- metall/aluminium • tetror • hårdplast
- brännbart restavfall • kompost

Hör gärna av er om ni har några frågor kring sorteringen i de nya flerfackskärlen.

Vi gör det enkelt!

Ring 27 580

Andelsbankens huvudkontor fyller 20 år!
Det firar vi med att erbjuda dig en fantastisk jubileumsplacering

Raketen till månen

Placera minst	60/40	Heldeposition
10.000 €	3,9 %	3,4 %
50.000 €	4,2 %	3,6 %
100.000 €	4,5 %	3,8 %

60/40-kolumnen anger räntan på den tidsbundna depositionen vid placeringsalternativet 60 % valfri aktie- eller blandfond och 40 % tidsbunden deposition. Heldeposition-kolumnen anger räntan på den tidsbundna depositionen vid placeringsalternativet 100 % tidsbunden deposition utan fondplacering.

Teckningstiden löper till den 31 december 2006.

Placeringsperiod för den tidsbundna depositionen: 30 månader.

Minsta placering totalt 10.000 euro.

ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND

www.andelsbanken.ax/kampanj
tel. 6330

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande

BROILERLÅR

Ca 1,2 kg marinerade, Atria

1 29
KG

Supererbjudande

BANANER

Rättvisemärkta

1 19
KG

Supererbjudandena gäller
måndag 23/10 - onsdag 25/10

Supererbjudande

PERSIMONFRUKT

Spanien

1 99
KG

STRÖSOCKER
1 kg, Euroshopper

0 89
ST

EDAMEROST
Ca 800 g, ÅCA

6 20
KG

BLÅLÄNK
580 g, även lätt, HK
EP 3,60/kg

2 09
ST

PLUSSA - förmån

**LILLA RUNDA
RÅGKNÄCKEBRÖD**
250 g, Vaasan
Utan Plussa-kort 1,98/2 pkt

1 50
2 PKT

BONA BARNMAT
8 mån. 200 g, Nestle
Utan Plussa-kort 0,99/brk

0 89
BRK

MARLI MEHUKATTI
1,5 l konc. apelsinsaft & blandsaft
Utan Plussa-kort 1,79/st

1 69
ST

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

SUPERMARKET

PLUSSA
för dina inköp

Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 11-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Transit pris från 26.400 € + leveranskostnader.

Nya Ford Transit utsedd till Årets paketbil 2007

Välkommen på provkörning

Välkommen på provkörning! Massor med nyheter hos Ford.
Inte bara helt nya Transit, utan även Fusion, Focus, C-Max,
Maverick, Mondeo samt nya S-Max.

MOTOR • COMPANY
BILHUSET I MARIEHAMN

Ford Mondeo
från 25.990 € + leveranskostnader
Blandad körning (EU-norm)
5,1-9,4 l/100 km.
CO₂-utsläpp 134-222 g/km.

Nya **Ford Transit**
från 26.400 € (inkl. moms)
+ leveranskostnader

Ford Fiesta
från 14.750 € + leveranskostnader
Blandad körning (EU-norm)
4,5-7,4 l/100 km.
CO₂-utsläpp 119-177 g/km.

Ford Focus
från 18.600 € + leveranskostnader
Blandad körning (EU-norm)
6,4-8,0 l/100 km.
CO₂-utsläpp 125-192 g/km.

Nyhet **Ford S-MAX**
från 35.890 € + leveranskostnader
Blandad körning (EU-norm)
6,2-9,1 l/100 km.
CO₂-utsläpp 164-224 g/km.

Ford Maverick 4x4
från 35.990 € + leveranskostnader
Blandad körning (EU-norm)
10,4-12,1 l/100 km.
CO₂-utsläpp 244-284 g/km.

Ford Fusion
från 18.100 € + leveranskostnader
Blandad körning (EU-norm)
4,6-7,6 l/100 km.
CO₂-utsläpp 122-181 g/km.

Ford Focus C-MAX
från 24.880 € + leveranskostnader
Blandad körning (EU-norm)
4,9-7,7 l/100 km.
CO₂-utsläpp 129-186 g/km.

www.ford.fi
www.ford.se

MOTORCOMPANY Bilhuset i Mariehamn, tel. *5252
Tom Enestam 525 303, Tony Sommarström 525 309
Bilförsäljningen öppen vardagar 9.00 - 17.00, lördag 11-14

Feel the difference

Premiär för Cumulus!

Få ett presentkort på

15%
av köpesumman

1.945,-
inkl bäddmadrass, exkl ben

CUMULUS S2310 Komfortabel ställbar säng med dubbel-fjädring. Överdel med zonindelade pocketspringresårer. Motor med nödsänkning och handkontroll för justering av lägen. Medar väljs separat.

Resårmatrass S2310, 90x200 cm 1.695,-
Bäddmadrass B9210, 90x200 cm 250,-
RUTA 2-dels bäddset 46,-

1.740,-
inkl bäddmadrass, exkl ben

CUMULUS K2200 Prisvärd kontinental-madrass med dubbel-fjädrande underbäddar. Vändbar madrass med pocketspringresårer. Ben väljs separat.

Resårmatrass K2200, 180x200 cm 1.395,-
Bäddmadrass B9200, 180x200 cm 345,-
RUTA 2-dels bäddset 46,-

REMIÄRERBJUDANDE!

Köp Cumulus och får mer! Du som köper Cumulus resår och/eller bäddmadrass får ett presentkort på 15% av köpesumman som du använder på andra EM-varor.

ERBJUDANDET GÄLLER T.O.M. 12/11 GÄLLER EJ CUMULUS RESÅR- OCH BÄDDMADRASSER.

ASSA PÅ!

Nu får du en sängkjol på köpet när du köper utvalda överkast!

Nyhet!

67,-
ord. pris 105,-

JENNY Broderat överkast i 100% bomull. Begränsat antal.

890,-

BOSS SÄNG ek fanér 180x200 **890,-**

Taklampa

29,-

Golvampa

69,-

Bordslampa

19,-

MISTAL Taklampa i tyg. Ø 37 cm **249,-** (ord. pris 399,-)
SCIROCCO Bordslampa med skärm i tyg. H 47 cm. Finns i ek och valnötsfärg **179,-** (ord. pris 279,-)
CIRRUS Golvampa med skärm i tyg. H 141 cm. Finns i ek och valnötsfärg **599,-** (ord. pris 799,-)

www.em.com

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

ÖPPET:

Måndag 9-19
Ti, on, to 9-17.30
Fredag 10-17
Lördag 10-14

Skönt att komma hem.

Sport Toppen JIK – trots trevande spel

Tredje raka lag-guldet för ÅKK

KRAFTSPORT. För tredje året i rad blev Ålands kraftsportklubb finländska mästare i lag. **Kenneth Lundsten, Elis Högnäs, Ove Lehto och Kenneth "Kenta" Sandvik** hade inte några problem att försvara guldet vid FM-tävlingarna i Salo i helgen.

Tävlingen avgjordes i tre moment: knäböj, bänkpress och marklyft. ÅKK:s totalpoäng blev 2.020 poäng. Närmaste konkurrent, Jyväskyläns Voimaklubi, hade 1.929 poäng. (be)

Storstryk i sista kvalmatchen

FOTBOLL. IFFK föll stort i den sista för laget helt betydelselösa kvalmatchen till division II. IFFK var redan efter den första omgången klara för spel i tvåan. PuiU vann mot ett oengagerat IFFK med klara 5-1 efter 4-0 i halvtid. IFFK:s tröstmål gjordes av **Petter Isaksson**. Förutom IFFK går även PuiU och City Stars upp till division II från kvalgruppen. (be)

Lindberg finalföll mot Hansen

MATCHRACING. Det blev en helädländsk final vid NM i matchracing i Stockholm i söndags. **Staffan Lindberg** mötte **Björn Hansen**, som tävlar för Sverige men är bosatt på Åland, i finalen över tre race.

Lindberg vann den första drabningen och var nära att säkra segern i det andra racet. Men Lindberg fick ett straff strax före mållinjen och Hansen kunde ta hem det andra racet. I det tredje och direkt avgörande racet ledde Hansen från start och hade en betryggande ledning då han passerade mållinjen och säkrade NM-guldet. (be)

Janne Moilanen till FC Lahti

FOTBOLL. **Janne Moilanen** flyttar till FC Lahti från svenska Trollhättan. Han har skrivit på ett tvåårigt kontrakt för säsongerna 2007-2008.

– Jag väntar ivrigt på att spela i ligan i hemlandet. Visst var åren i Sverige fin omväxling trots att det inte blev spel i allsvenskan den här gången, säger Moilanen.

Moilanen, 28 år, har sin bakgrund i Mikkelin Palloilijat. Han har också spelat i KTP, Jokerit, KuPS och Alliansi. Han debuterade i fotbollsligan för MP 1996. (FNB)

VOLLEYBOLL. Jomala IK:s damer vann efter en trevande inledning en tämligen enkelt över Stjärnfall med 3-1 i set i hemmapremiären i division II, östra Svealand. **JIK leder serien efter tre spelade omgångar.**

Spelande tränaren **Erika Johansson** menar dock att JIK kan betydligt bättre än vad laget visade i lördags.

– Vi kom inte alls upp i vår nivå, säger Johansson.

Jomala IK:s damlag hade två raka segrar på bortaplan i division II inför lördagens hemmapremiär i Vikingahallen. Men första set mot Stjärnfall blev inte som JIK tänkt sig.

Enligt förhandstipsen som spelande tränaren Erika Johansson fått var Stjärnfall rätt duktiga i defensiven. Något som skulle visa sig stämma.

– Vi kom aldrig in i vårt eget spel. Och det blev frustrerande då de plockade upp mycket i första set, säger Johansson.

Stjärnfall vann första set med 25-21 men trots den inledande setförlusten var Johansson aldrig orolig. Stjärnfall hade bara sex spelare med sig till Åland och samtliga lite äldre damer.

– Man märkte att de blev trötta, säger Erika.

Självkritisk passare

Stjärnfall stretade emot även i andra set men JIK vann slutligen med 25-20. I tredje set ryckte JIK snabbt till sig en 6-0-ledning och Stjärnfall lyckades aldrig återhämta sig från chocköppningen. JIK vann setet med klara 25-9. Fjärde set var jämnt rätt så länge men även här gjorde åländskorna ett ryck i mitten av setet och tog hem matchen med 25-19 i fjärde set.

Johansson är dock inte nöjd med vad laget presterade spelmässigt. Hon menar att laget inte kom upp i sin normala nivå. Hon är självkritisk till sin insats som passare i lördags.

– Tyvärr gjorde jag inte

För lite bollar. I offensiven är Pia Saku en av JIK:s bästa spelare vad gäller slagstyrka. I lördags fick hon alldeles för lite bollar och då passningarna väl kom var de oftast för låga. Trots att laget inte kom upp i normal nivå blev det ändå en tämligen enkel seger i hemmapremiären mot Stjärnfall.

Foto: STEFAN ÖHBERG

någon av mina bästa matcher och det blev ett antal spelare lidande av, säger hon.

Servarna avgjorde

JIK har idag bara en passare i laget så det fanns inte mycket att göra då Johansson inte hade någon av sina bästa dagar. Däremot var Johanssons servar ständigt farliga och sett över hela matchen var JIK:s servar det som blev matchavgörande.

– Vinner mycket på våra servar, konstaterar hon.

Johansson tycker att det var synd att publiken inte fick se JIK:s damer på topp i hemmapremiären.

● **Ni kan alltså mycket bättre?**

– Det tycker jag absolut.

JIK har inlett säsongen med tre raka segrar och endast två setförluster. I nästa omgång väntar Ericsson som inlett med två segrar och en förlust.

– De och Solna blir det tuffaste motståndet, förutspår Johansson.

Även för herrlaget

Precis som JIK:s damer hade herrlaget i division II,

Jubel i hallen. Erika Johansson (nr 5) jublar efter att JIK tagit tredje raka segern i division II. JIK kan dock mycket bättre än vad laget visade i lördags menar hon.

Foto: STEFAN ÖHBERG

norra Svealand inte några större problem med gästande Västerås i lördags i Vikingahallen.

25-13, 25-17, 25-19 blev JIK:s segersiffror. Laget har inlett serien med två segrar på hemmaplan och en förlust borta mot Tierp.

BJÖRN EKLUND
bjorn eklund@nyan.ax

Rätt tips

Lotto
3, 8, 16, 19, 29, 31, 38
Tilläggsnummer: 4, 5, 15
Vinstprognos: 7/833.743,50 (3), 6+1/13.026,00, 6/1.144,30, 5/43,80, 4/11,60.

Joker

7 5 4 0 8 5 5
Vinstprognos: 7/-, 6/55.874,00 (1), 5/4.298,00, 4/457,90, 3/51,20, 2/10,70.

Viking Lotto

7, 11, 13, 16, 27, 47
Tilläggsnummer: 20, 35
Lyckonummer: 45
Vinstprognos: 6/-, 5+1/19.842,00 (2), 5/942,70, 4/19,00, 3/4,60.

Trav, V75, Vermo

I/10, II/8, III/10, IV/2, V/9, VI/8, VII/5.
Vinstprognos: 7/3.872,80 (33), 6/35,60, 5/3,40.

Stryktipset

11X X12 111 X211
Vinstprognos: 13/928,00 (109), 12/40,30, 11/4,30, 10/-.

★★★ **KALMERS** ★★★
NAVIGATORER

GARMIN

**NYHET
NU I LAGER!**

€ 739

Garmin Nüvi 660 med bredbildsskärm, Bluetooth hands-free för mobiltelefon m.m.

**VIKINGAGRÄND MÅN-FRE 8-17 LÖRD 10-14
TEL 12 012 WWW.KALMERS.ALAND.FI**

STOCKHOLM KRAVATT™

HALSDUKAR
..... **45 €**
100 % ull
1,65 m lång

www.goaland.net/martins

MARTIN'S
Torggatan 12 Tel. 23 600

Spökjakten är över...

Härlig höst. Peter Sjölund har haft en härlig höst i IFK Mariehamn. Nu kan han jubla över att laget säkrat femteplatsen i Tipsligan. Här gratuleras han av Kristoffer Weckström.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

...och nu är femteplatsen säkrad

TPS 0
IFK MARIEHAMN 4

FOTBOLL. Spökjakten är över. För första gången lyckades IFK Mariehamn besegra ett Åbo-lag i Tipsliga-sammanhang. Det blev förkrossande siffror då IFK Mariehamn säkrade femteplatsen genom att besegra TPS med 4-0 efter mål av Peter Sjölund, Tommy Wirtanen, André Hansell och Justus Vajanne.

– En strålande säsong, säger IFK-tränaren Pekka Lyyski.

IFK Mariehamn är landets femte bästa klubbtag. Det är klart efter att IFK Mariehamn besegrat TPS i Åbo med förkrossande 4-0 (3-0)

i söndags. Den relativt nykomponerade anfallsduon **Peter Sjölund** och **Tommy Wirtanen** fick en drömstart på matchen. Redan efter sju minuter gav Sjölund IFK ledningen efter ett inlägg av Wirtanen. Och i den 20:e minuten var det Wirtanens tur att hitta rätt.

– Det var blött och halt och stor plan så vi satsade på kontringsfotboll, säger tränaren Pekka Lyyski.

Säkrade femteplatsen

Och IFK utnyttjade TPS svaga backlinje till max. Innan halvtid hade **André Hansell** ökat på till 3-0 på en hörna av **Gabriel Petrovic**.

I andra halvlek fastställde inhopparen **Justus Vajanne** slutresultatet till 4-0 i den 80:e minuten. Även detta efter en hörna, slagen av in-

Fakta TPS-IFK Mariehamn 0-4 (0-3)

Målen: 0-1 (7) Peter Sjölund, 0-2 (20) Tommy Wirtanen, 0-3 (37) André Hansell, 0-4 (80) Justus Vajanne.

Varningar: Johan Carlsson IFK, Jarno Heinikangas TPS.

Publik: 2.380 personer

Stjärnspelare: 3) Peter Sjölund IFK, 2) Tommy Wirtanen IFK, 1) Peter Blomberg IFK.

hopparen **Alexander Weckström**.

– Vi var aldrig hotade. Det var närmare 5-0 och 6-0 till oss, säger Lyyski.

Ett kompakt försvarsspel, ett giftigt anfall och en säker målvakt i **Antti Kuismala**. Hela laget gjorde en kanoninsats mot TPS. Och i och med segern säkrade IFK femteplatsen i Tipsligan då MyPa föll hemma mot VPS med 2-1.

Första Åbo-segern

Segern mot TPS är också

den första trepoängaren IFK tar av ett Åbo-lag i Tipsliga-sammanhang. Så nu är spökjakten över för grönvitts del. En match återstår för IFK den här säsongen. Betydelselös för grönvitts del men livsviktig för FF Jaro som vid förlust ramlar ner i division I. IFK kan alltså spela bort Jaro från Tipsligan.

– Det är Jaro själva som spelat bort sig, säger Lyyski om Jakobstadslaget faller ur.

Och Lyyski tror inte att det blir några problem att moti-

vera spelarna inför säsongens sista match.

– Vi har en del kvar att bevisa. Vi ska spela en bra match inför hemmapubliken.

Sjölund trestjärnig

Samtliga stjärnor gick till IFK-spelare i söndags. Sjölund, som haft en strålande höstsäsong, erhöll 3 stjärnor. Hans anfallskollega Tommy Wirtanen 2 och backjätten **Peter Blomberg** 1. Justus Vajannes mål var hans sjunde för säsongen och Vajanne leder den interna skytteligan före Sjölund som gjort fem fullträffar.

Klart är även att TPS-tränaren **Kari Ukkonen** inte kommer att fortsätta träna Åbo-laget nästa säsong.

BJÖRN EKLUND
bjorn eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Det kan bli omspel om guld

FOTBOLL. FM-titeln avgjordes inte ännu i söndagens omgång av Tipsligan. Tampere United kopplade greppet om pokalen med att slå FC Lahti i Tammerfors. Samtidigt spelade Honka och HJK oavgjort i Esbo och det betyder att Helsingforsklubben kan gripa halmstrået i sista omgången. IFK-lånet David Carlsson spelade från start för HJK men blev utbytt i halvtid.

Om HJK om en vecka slår Tampere U, som leder ligan med tre poängs marginal, så blir det omspel. Titeln avgörs då i två matcher. Å andra sidan räcker oavgjort för Tampere U i sista omgången för att laget ska vinna FM-titeln.

Honka hade också teoretiska chanser att bli mästare men då hade det behövts bättre än oavgjort mot HJK på söndagen och dessutom borde FC Lahti ha tagit poäng av Tampere U. Om Honka hade slagit HJK så skulle titeln ha varit tammerforsarnas. Nu slutade matchen i Esbo 0-0. Tampere Uniteds seger över FC Lahti skrevs 3-1.

I och med att Tampere U slutar på andra plats minst så har laget säkrat europeiskt cupspel också nästa säsong.

– Vi slipper spela med press på oss mot HJK när vi fixade en plats på de europeiska planerna redan i dag. Att få komma ut och spela tuffa internationella matcher har varit ett viktigt mål för laget hela säsongen, sade Tampere Uniteds tränare **Ari Hjelm**. (FNB/be)

FOTBOLL

Tipsligan

KuPS-FC Haka	1-2
FC Honka-HJK	0-0
TPS-IFK Mariehamn	0-4
Tampere United-FC Lahti	3-1
MyPa-VPS	1-2
FF Jaro-FC Inter	1-5

Tampere United	23	15	3	5	36-18	48
HJK	23	13	6	4	45-15	45
FC Haka	23	13	5	5	36-22	44
FC Honka	23	13	3	7	49-30	42
IFK Mariehamn	23	10	6	7	31-22	36
MyPa	23	9	4	10	23-25	31
FC Lahti	23	9	4	10	26-30	31
TPS	23	9	3	11	34-37	30
VPS	23	8	4	11	25-35	28
FC Inter	23	6	7	10	23-34	25
FC KooTeePee	23	7	3	13	22-44	24
KuPS	24	5	4	15	18-41	19
FF Jaro	23	4	6	13	27-42	18

Följande matcher: **sö 29.10** FC Haka-MyPa, HJK-Tampere United, FC Inter-FC Honka, FC Lahti-FC KooTeePee, IFK Mariehamn-FF Jaro, VPS-TPS.

Kvar i alla fall? HIK föll ur division III men kan få en gratisplats tills nästa säsong. Allting hänger på en protest som kommit in från division II. Här Linus Gestranus i kamp med en KaaRe-spelare. Just HIK:s seger mot KaaRe i den sista omgången kan alltså ge ålänningarna en plats i trean år 2007.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Hammarlands IK kan få plats i division III

FOTBOLL. Hammarlands IK:s sista seger mot KaaRe kan bli guld värd då laget tog sig upp från jumboplatsen i trean.

Nu finns det nämligen en ledig plats i division III. En plats som kan tillfalla HIK om inte en protest från division II går igenom.

Hammarlands IK kan få en plats i division III nästa år

trots att laget föll ur serien i år då det finns en plats ledig i serien.

Enligt bollförbundets hemsida för Åbo distrikt har det kommit in en protest från division II. Om protesten går igenom faller ett lag från tvåan till division III. Om protesen inte går igenom tillfaller en plats HIK som slutade näst sist i trean i år och degraderades till division IV.

Exakt vad protesten handlar om och när beslut i frågan tas vet man inte vid Hammarlands IK.

– Vi upptäckte det i fredags och vet inte desto mera just nu, säger ordförande **Annica Mattsson**.

Avgörande mot KaaRe

HIK låg länge sist i tabellen men efter en fin avslutning på säsongen lyckades man ta sig förbi KaaRe i den sista om-

gången då de två lagen möttes. HIK:s segersiffror var 4-2. Mattsson förklarar att det brukar kunna hända saker i det finländska fotbollssystemet.

– Vi hade helt klart siktet på att inte bli sist. Vi får se om det bär frukt nu också, säger hon.

BJÖRN EKLUND
bjorn eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Stabilt VÅSC tog full pott

INNEBANDY. VÅSC tog full pott och släppte bara en tre mål på två matcher i söndagens omgång av division III i Åbo. Ålänningarna har därmed inlett säsongen med tre segrar och en förlust.

VÅSC:s herrlag i riksserien tog full pott i söndagens omgång i Åbo i division III. VÅSC började med att besegra Penalty Boys med 5-2. Spelande tränaren **David Holmberg** förklarar att VÅSC hade kontroll på matchen från start. VÅSC hade fem olika målskyttar i **Oskar Kalm, Lukas Lundgren, Kim Ginman, Magnus Svensson** och **Tomas Ahlqvist**.

Seger blev det även mot AFC Campus II som tillhör ett av seriens bästa lag. 4-1 blev sifforna efter två mål av **Jonas Wilhelms** och ett mål vardera av Ginman och Holmberg.

– Den bästa matchen vi gjort i år, tycker Holmberg.

VÅSC lyckades bra i defensiven och i målet hade **Ken Lundqvist** en bra söndag.

– Ken var den klart bästa spelaren, säger Holmberg men tillägger att hela laget gjorde två stabila insatser.

– Vi släppte bara in tre mål på två matcher. Det är starkt.

VÅSC har tre segrar och en förlust på de fyra inledande matcherna i division III. Förra säsongen föll laget i kvalet till division II. (be)

Finland kryssade sig vidare

Vidare som grupptvåa. Det finländska U17-landslaget är klara för nästa EM-kval efter 1-1 mot Israel på WHA i fredags. Här prövar FC Honkas Jaakko Lepola på ett skott. Foto: JONAS EDSVIK

1-1 räckte för blåvitt avancemang i EM-kvalet

FOTBOLL. Det finländska U17-landslaget säkrade avancemang som grupptvåa efter 1-1 mot Israel på WHA i fredags. Men det satt hårt åt. I första halvlek var det israelerna som höll i taktplanen och förde matchen.

– Vi var lite pressade, säger **André Karring** som fick göra ett nytt kort inlägg i slutet av matchen.

Det finländska U17-landslaget hade bra utgångsläge i den avslutade EM-kvalmatchen mot Israel som spelades i fredags på Wiklöf Holding Arena. Det räckte med avgjort resultat för att

finländarna skulle fixa avancemang till nästa EM-kval.

Men Finland inledde väldigt darrigt. Både mittfältet och försvaret slarvade med sina passningar och spelarna verkade märkbart tagna av stundens allvar.

Redan efter tre minuter hade israelerna ett ribbskott. Och med både tur och skicklighet lyckades målvakten **Eemeli Reponen** freda sitt mål då **Liron Diamant** från nära håll sköt ett hårt skott rätt på den finländska målvakten. I stället gick Finland till ledningen efter 30 minuters spel. Israels målvakt halvreddade en frispark och

Teemu Pukki kunde enkelt slå in målvaktsreturen i öppet mål.

– Vår målvakt gjorde några bra räddningar och sedan fick vi ett viktigt ledningsmål. Sedan flöt det på bättre, säger **André Karring** efter en darriga inledningen.

Sen kvittering

Andra halvlek blev en rätt så händelsefattig historia där finländarna satsade på att försvara sitt ledningsmål. Men med två minuter kvar att spela lyckades **Raz Cohen** fixa en israelisk kvittering.

– Visst hann man bli lite nervöst. Det var ju några minuter kvar att spela, säger Karring

som blev inbytt i matchens slutskede.

Men Finland höll undan och tog sig i och med 1-1 vidare som grupptvåa efter Polen som besegrade Albanien med 2-0 i den sista matchen. Polackerna gick därmed obesegrade genom kvalgruppen.

Karring konstaterar att det känns fint att laget lyckades greja andraplatsen i gruppen. Ex-IFK:aren förklarar att laget följde sina planer som man drillat in under sju veckor i Eerikkilä rätt så bra. För Karring blev det kortare inhopp i varje match.

– Lite slött med lite speltid men sådan är fotbollen, säger

Karring som varit skadad ett par veckor före turneringen.

Karring hade dock tuff konkurrens i anfall. KooTeePee:s **Teemu Pukki** var lagets klart bäste spelare mot Israel i fredags.

– Han har varit en av de bästa spelarna i hela turneringen. Inget att snacka om.

I vår väntar alltså ett nytt EM-kval och betydligt tuffare motstånd för det finländska U17-landslaget.

– Drömlottningen vore Island, Azerbajdzjan och Vitryssland. Då har vi bra chans att gå vidare.

BJÖRN EKLUND
bjorn eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Kom ihåg

IFK/DFS-medlemmar: Kom ihåg att anmäla er till träffen den 27 oktober, till Anki 13286 eller Offa 12469.

JIK-friidrott: Alla juniorer 7-10 år som vill prova på friidrott är välkomna till Vikingåsens gymnastiksal tisdagar 15.00-16.00. Start 24 oktober. Tränare Micke ger info på 04573424461.

ÅSSF: Luftvapenskytte för seniorer måndagar 13.00-15.00 i Bredmo skyttehall. Rörligt mål, luftgevär stående eller sittande med stöd samt luftpistol. Medtag eget vapen eller låna föreningsens. Välkomna!

ÅID-friidrott: Åland Marathon, tillika DM maratonlöpning, söndag 29 oktober 08.30. Start och mål Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Även halvmaraton arrangeras samtidigt (ej DM), 08.45. Förhandsanmälan till ÅID:s kansli, tfn 19170, 23190 senast måndag 23 oktober. Utgivning av nummerlappar, lördag 28 oktober 15.00-19.00 Hotell Savoy och söndag 29 oktober 07.15-08.15 på WHA.

ÅID-orientering: Höstmöte söndag 29 oktober 18.00 i Ålands Elandslags lokaler i Dalkarby. Servering. Alla välkomna!

ÅID-motionshockey/rinkboll: Anmälan till motionshockey/rinkbollserien 2006-07 senast 31/10 till ÅID:s kansli 19170. Matchtider är tisdagar och onsdagar från 21.30 och framåt i Islandia.

Onödigt jämnt då IFK tog tredje raka segern

HANDBOLL. IFK Mariehamns handbollstjejer tog tredje raka segern då laget vann med uddamålet 21-20 borta mot Lagunda AIK i lördags. Två utvisningar i matchens slutskede höll på att ställa till det för åländskorna.

– Det blev onödigt jämnt på slutet, säger tränaren **Roger Pettersson**.

IFK Mariehamns handbollstjejer har efter lördagens bortaseger mot Lagunda AIK nu tre raka segrar i Stockholmsserien division IVA. IFK vann med uddamålet 21-20. Det blev dock onödigt jämnt på slutet då IFK fick två utvisningar i tät följd vilket resulterade i att laget fick spela med endast

fyra tjejer på planen.

– Vi ledde med fem bollar men under utvisningarna gjorde de fyra mål, förklarar IFK:s tränare **Roger Pettersson**.

Halt parkettgolv

Underlaget i Gransåterskolan där Lagunda AIK spelar sina hemmamatcher var inte till IFK:s fördel.

– Det var sabla halt i hallen. Tjejerna kunde inte ta i och satsa fullt, säger Pettersson.

Det hala parkettgolvet hämmade IFK:s offensiv och dessutom blev **Gudbjörg Hákonardóttir**, som haft problem med ett knä, skadad då hon ramlade i backen. IFK har nu ett uppehåll på en månad innan nästa match. Då väntar obesegrade serie-

ledarna HF Lidingölaget på bortaplan.

– Vi måste bibehålla fokus och inte slappna av, säger Pettersson med tanke på uppehållet.

Två sexmålsskyttar

Bästa målskyttar i IFK i lördags var **Jeanette Toivonen** och **Fanny Ahlgren** som bägge hittade rätt sex gånger. **Christina Fjäder** noterades för fyra mål och ett mål vardera gjorde **Erica Blomvall**, **Anna Zeniou**, **Gudbjörg Hákonardóttir**, **Christa Martin-Sundman** och **Lina Vartiainen**. IFK ligger i och med segern på femte plats i tabellen med tre segrar och tre förluster på sex spelade matcher.

BJÖRN EKLUND
bjorn eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Sex fullträffar. Jeanette Toivonen (bilden) och Fanny Ahlgren har fått igång målskyttet i IFK Mariehamns handbollsdammer. I lördags gjorde duon sex mål vardera då IFK besegrade Lagunda IF med 21-20. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

”Daja” målskytt då DIF vann

FOTBOLL. Daniel ”Daja” Sjölund hittade rätt för andra gången den här säsongen då ålänningen gav Djurgården ledningen med 1-0 mot Häcken. Daja slog in en målvaktsretur av **Christoffer Källqvist** som räddat en nick av **Jones Kusi-Asare** efter en hörna. Målet kom på stopptid i första halvlek. **Lance Davids** ökade på till 2-0 i andra halvlek. Häcken lyckades få till en sen reducering men DIF vann välförtjänt med 2-1. I och med segern klättrade DIF till fjärde plats i Allsvenskan med tre omgångar kvar att spela. De regerande mästarna är dock borta ur den absoluta toppstriden där Elfsborg har ett grepp om guldets. (be)

AC Oulu tog steget upp

FOTBOLL. AC Oulu är klara för Tipsligan säsongen 2007 efter att ha besegrat Atlantis i lördags inför 4.717 personer i Uleåborg och därmed säkrade andraplatsen i division I. AC Oulu tränas av välkände **Harri Kampman**. Det andra laget som stiger från ettan är ett för IFK väldigt bekant namn, Viikingit. TP-47 som föll ur ligan förra året slutade på fjärde plats medan RoPS som föll i fjolårets ligakval slutade på sjunde plats. (be)

Davidov sist över mållinjen

TRAV. Ålandsägda Davidov hade ingen bra dag på Rommetravet i helgens V75-lopp. Davidov, med kusken **Sören Eriksson**, slutade sist i den andra avdelningen.

De 125.000 svenska kronorna i segercheck gick till Scarlets Aino med **Hans-Owe Sundberg** i sulkyn. (be)

Warberg vände och vann tv-match mot Storvreta

INNEBANDY. Warberg vann det tv-sända mötet mot Storvreta i söndags med 5-4. Storvreta hade grepp om matchen i mitten av andra perioden. 32.02 gjorde **Hannes Öhman** 3-2 på pass av **Johan Andersson** som några minuter senare ökade på till 4-2. Men Warberg lyckades alltså vända och vinna med 5-4 efter att **Tony Eriksson** avgjort i mitten av tredje perioden. Warberg vann skotten med 22-15.

Andreas Ahlqvist och **Gustav Mörn** hade spelledig helg. Järfälla möter topplaget AIK på bortaplan på tisdag. Järfälla har fortfarande inte lyckats ta någon poäng i årets upplaga av Elitserien. (be)

BOWLING

GP 2, 20-22 oktober i Ildrottsgården. Fem serier, amerikanskt.

A-klass: 1) Boris Bergman, IFK Mariehamn, 1.039 2) Oskar Mattsson, IFK Mariehamn, 1.033 3) Jouni Sorvari, Käglan, 1.013 4) Hilding Mattsson, IFK Mariehamn, 1.001 5) Ove Pellas, IFK Mariehamn, 938.

B-klass: 1) Paul Mattsson, Käglan, 993 2) Mauno Väyrynen, IFK Mariehamn, 933 3) Peter Söderblom, BCC, 923 4) Mikko Kuitunen, Komet, 922 5)Ingvar Engblom, MPF.

C-klass: 1) Patrik Roos, IFK Mariehamn, 948 2) Tor Mattsson, MPF, 932 3) Göran Isaksson, MPF, 931 4) Tony Miros, BCC, 896 5) Thomas Suominen, IFK Mariehamn, 849.

D-klass: 1) Lucas Gustafsson, BCC, 833 2) Maria Welin, IFK Mariehamn, 788 3) Samuel Miros, Käglan, 768 4) Dennis Bergman, BCC, 754 5) Ingvald Oskars-son, MPF.

Intresserade. Wilma Schönberg på hästryggen får intresserade blickar av (från vänster) Jonna Suojanen, Elisabet Andersson och Iida Körkkö. Foto: STEFAN ÖHBERG

Många blickar på höstcup

HÄSTSPORT. Höstcupen avslutades på söndagen med en kombinerad dressyr- och hopptävling på Ålandstravet. Det blev Nadja Hellsten som försvarade sin cuptitel på hästen Loove.

I söndags anordnades den sista deltävlingen i höstcupen vid Ålandstravet. Slutsegrare blev Nadja Hellsten på Loove som avslutade med att bli tvåa i dressyrklassen lätt B 1 och tvåa i hoppklassen 85 cm.

– Hon vann även förra höstcupen men då på en annan häst, säger **Lillan Holmberg**, ordförande vid Ålands hästavelsförening.

I dressyr tog **Jennifer Schönberg** hem klassen KN-special på Cherokee II. I lätt

B1 var **Caroline Anderson** på Faustino bäst och i lätt A1 var **Gisela Johansson** på Brolötens Kinstone etta.

Madelene dubbeletta I hopptävlingarna tog **Madelene Karlsson** hem förstap-

latserna i 75 cm (på Virus Blend) och 85 cm (på Gallic Lake). I klassen 95 cm var **Victoria Rosenqvist** och Marco Pola

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Hockeyherrarna öppnade poängkontot

ISHOCKEY. IFK Mariehamns hockeylag tog i söndags sin första poäng i Västkostligan, division III. Det blev oavgjort 3-3 borta mot RNK-Team i Raisio i söndags.

– En lättnad, säger tränaren **Mikael Rosbäck** med tanke på lördagens 8-0-katastrof mot Chiefs.

IFK Mariehamns hockeylag i Västkostligan, division III spelade i helgen dubbla bortamatcher. Den första, i lördags mot Chiefs, vill laget nog helst glömma. IFK hängde med bra i två perioder men sedan knäcktes den grönvita ryggraden som tränaren **Mikael Rosbäck** beskriver det. Chiefs vann med totalt 8-0 efter att ha gjort fem mål i tredje perioden.

– Sista perioden var en katastrof, säger Rosbäck.

Tvåmålsskytt

IFK-tränaren samlade laget

till en diskussion efter brakfasten för att prata igenom situationen. Något som spelarna verkar tagit åt sig. För på söndagen tog IFK sin första poäng efter att ha spelat oavgjort 3-3 mot RNK-Team. Rosbäck förklarar att ålänningarna förde matchen totalt. Det var som att spela powerplay trots att lagen var lika många på isen.

– De gjorde två kontringsmål då vi inte var riktigt vakna. Och de hade en bra målvakt, säger Rosbäck.

Men nu har IFK i alla fall öppnat poängkontot.

– Det var viktigt för laget, säger Rosbäck.

Målskyttar mot RNK-Team var **Daniel Sederström** (2) och **Tor Gustafsson**.

Salo HT förkrossande

Om IFK tycker att 8-0 var tungt mot Chiefs så är det nog ingenting emot vad HC Mean Machine kände sig efter lördagens möte med

Tvåmålsskytt. IFK tog sig kragen och efter 8-0-förlusten mot Chiefs blev det 3-3 mot RNK-Team på söndagen. ”Helt annorlunda. Det var kul att se”, säger tränaren **Mikael Rosbäck** om lagets förändring. Här **Daniel Sederström** som gjorde två mål mot RNK-Team.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

serieledarna **Salo HT** som vann drabbningen med 22-1! IFK möter just HC Mean

Machine i nästa match som spelas i Islandia 4 november.

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Vaksam och pigg

Nya Åland
☆☆☆

Testa dina möjligheter i högskoleprovet:

Högskoleprovet innehåller sammanlagt 122 frågor med svarsalternativ. Här är två av frågorna. Hela provet med facit finns på <http://hogskoleprov.umu.se/hprov>

Första frågan i ordkunskapsdelen:

1. mångfasetterad
- A fint fördelad
- B förakta
- C rikt nyanserad
- D gåtfull
- E mycket vanlig

Första frågan i delen om logiskt tänkande kring matematiska problem:

1. Rekommenderat dagligt intag (RDI) av kalcium är 0,8 g per person. 1 dl mellanmjölk väger 100 g. Hur mycket mellanmjölk ska man dricka för att få i sig rekommenderat dagligt intag av kalcium?

- (1) 1 dl mellanmjölk innehåller 15 procent av RDI av kalcium.
- (2) 100 g mellanmjölk innehåller 1 200 ppm (miljondelar) kalcium.

Tillräcklig information för lösningen erhålles

- A i (1) men ej i (2)
- B i (2) men ej i (1)
- C i (1) tillsammans med (2)
- D i (1) och (2) var för sig
- E ej genom de båda påståendena

Fakta Högskoleprovet

–Högskoleprovet består av fem delprov som tillsammans innehåller 122 uppgifter. Alla frågor har alternativa svar och det gäller att kryssa i rätt alternativ.
–Vid rättningen ges 1 poäng för varje rätt svar och 0 poäng för varje felaktigt eller utelämnat svar.
–Med hjälp av en normerande poängskala skapas jämförbara provresultat från år till år
–Resultatet från högskoleprovet är giltigt fem år framåt

och kan användas i stället för till exempel studentbetyget vid ansökningen till svenska högskolor
–I år skrev ungefär 40 000 personer högskoleprovet. De flesta i Sverige men några skrev provet utomlands.
–På Åland har möjligheter att skriva högskoleprovet ordnats i ungefär tio år.
–Nästa högskoleprov är lördagen den 31 mars 2007. Sista anmälningssdag är 15 februari 2007.

Prov som förbättrar chansen till drömjobbet

Övervakar. Birgitta Stenström, Marita Ahlfors och Britt Mattsson från Högskolan på Åland övervakar då högskoleprovet skrevs på Åland i lördags.

Ungefär 70 personer på Åland skrev svenska högskoleprovet i lördags. Högskoleprovet ger vem som helst möjlighet att förbättra sina chanser att komma in vid en svensk högskola.

Marita Ahlfors är huvudprovledare för högskoleprovet på Åland. Tillsammans med Birgitta Stenström och Britt Mattsson övervakar hon att allt går korrekt till under provskrivningen, reglerna är nämligen mycket strikta.

– Vi fick lådan med provfrågorna för en vecka sedan men vi har inte fått öppna den förrän nu, berättar hon.

För att undvika fusk måste alla som skriver högskoleprovet skriva provet samtidigt, och det är svensk tid som gäller. Det betyder att man på Åland äter lunch först 13.40, och andra som skriver högskoleprovet utomlands kan få det ännu besvärligare.

– Jag hörde om någon som skrev provet i Mexiko, han fick skriva mitt i natten.

Varje delprov skrivs under femtio minuter och sedan hålls en kort paus. De fem delproven är svensk läsförståelse, diagram- och kartförståelse, engelsk läsförståelse, ordkunskap och logiskt tänkande kring matematiska problem.

Tredje gången giltigt?

Fredrik Sporre skrev högskoleprovet för tredje gången. Han har redan studentexamen och studerar till sjukskötare, men han hoppas småningom bli brandman och till det krävs höga betyg. Därför försöker han höja sina poäng genom att

Tredje gången. Fredrik Sporre skrev högskoleprovet för tredje gången.

skriva ett bra högskoleprov. Han vet inte riktigt hur det gått i provet hittills.

– Man skall inte gå på känsla, jag får se ikväll hur det har gått. Det är inte alltför lätt, man måste nog tänka till lite. Jag tror att man måste lära sig ett visst system, ett tankesätt, för att skriva bra.

Om man skriver av sina svar och tar med dem hem, kan man jämföra då resultaten publiceras på text-tv och internet på kvällen efter att provet skrivits.

Oväntat svårt

Laura Orellana skriver provet för första gången. Hon har ett mellanår då hon jobbar, men hoppas småningom bli sjukgymnast, också det ett yrke som kräver höga betyg.

– Vissa delar är svårare än jag trodde att det skulle vara. Jag trodde jag skulle ha lätt för läsförståelsen, men den var svårare än jag väntat mig. Matten däremot var enklare.

Laura Orellana hoppas att

Första gången. Laura Orellana skrev högskoleprovet för första gången. Här har hon lunchpaus.

engelska läsförståelsen skall gå bra.

– Om högskoleprovet går bra använder jag det då jag söker vidare.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax

ÅM i mobilfoto

Har du en kameramobil? Då ska du vara med i ÅM i mobilfoto. Första pris är Nokias kameramobil N73 med Carl Zeiss optik samt äran och titeln "Ålands bästa mobilfotograf".

Tävlingsregler:

- Du kan skicka in fritt antal bilder. Motivet är fritt, men bilderna måste vara tagna med en mobilkamera.
- Endast bilder inskickade via MMS till 0457 323 44 44 deltar i tävlingen
- Nya Åland publicerar samtliga tävlingsbidrag på www.nyan.ax samt ett fritt antal i tidningen.

- Jury som utser vinnarna:
Lena Wilson-Laaajali, Obscura
Stig Selander, Mariehamns Telefon
Stefan Öhberg, Nya Åland

- Tävlingsperiod 19 oktober – 30 november

Tävla och vinn!

Skicka din bild via MMS, till 0457 323 44 44

Nokia N73

- Carl Zeiss-optik
- 3,2 megapixel
- hög fotokvalitet, ger bilder lämpliga för utskrift 25 x 20 cm.
- 2,4 tums sökare i färg
- minneskort upp till 1 GB
- koppla till datorn med Bluetooth, IR eller USB
- värde 640 €

I samarbete med

MMS kan skickas till 0457 323 44 44 oavsett mobiloperatör. Kostnaden varierar beroende på operatör. Prisexempel per MMS: GSM Åland 36 cent, Sonera 39 cent inkl moms.

Nyan.ax

Naturen och Plasto inspirerar världsdesigner

Nya utmaningar efter Calvin Klein

Den isländska designern Steinunn Sigurd har jobbat på flera av världens största modehus, såsom Gucci, Ralph Lauren och Calvin Klein. Förra veckan var hon på Åland och lät sig inspireras av Plastos leksaker.

När Nya Åland träffar Steinunn Sigurd före en föreläsning på I Tiden i förra veckan är hon förberedd med många bilder från de kollektioner hon skapat de senaste 20 åren. Nästan alla kläder hon designat är inspirerade av den isländska naturen. Det är häpnadsveckande hur mycket kläderna liknar naturbilderna när hon placerar dem bredvid varandra.

– Vart jag än har kommit har jag haft min egen isländska stil.

Lava, stenar, och olika typer av snö och is. Allt som hon har haft omkring sig på Island återspeglas i hennes kläder som hon skapat hos bland andra Gucci, Ralph Lauren och Calvin Klein. Hon har gjort en hel kollektion på temat snö och har inspirerats av såväl smutsig snö, nysnö och snö som påverkats av regn eller frost. Helst ska kläderna inta bara se ut som inspirationsmaterial, utan även kännas som det.

– När jag gjorde en klänning som förställde vatten tillverkade jag den av siden så att den skulle kännas som vatten, säger Steinunn Sigurd och klickar fram bilder på den på sin dator.

En strävan i hennes arbete är att visa bilder.

– Men jag använder textilier istället för olja.

Tagen av buss

Det viktigaste för en designer är att se de egna omgiv-

ningarna, menar Steinunn.

– Det ni har här på Åland är till exempel den röda stenen. Det är lätt att bli hemmablind och istället titta på vad som händer i New York och Milano, men då är man på helt fel spår.

Under ålandsvistelsen besökte hon Ålands museum och blev fascinerad av det traditionella hantverket.

– Om jag var designer på Åland skulle jag göra något baserat på den egna traditionen. Jag tittar mycket på handarbete och blir förundrad över att det bara är äldre kvinnor som håller på med det. Det är en utdöende konstform.

På museet tittade hon också på Plastos utställning och blev mycket imponerad.

– Jag blev fullständigt tagen. Där fanns bland annat en så vacker buss från 50-talet. Den vill jag köpa.

Vill ge tillbaka

Efter 20 år inom ”high fashion” återvände hon år 2000 till Island för att arbeta med det egna märket ”Steinunn” och undervisa på konstskolan i Reykjavik.

– Jag hade redan jobbat med de bästa och ville ha en ny utmaning. Det kände också viktigt att ge något tillbaka till det samhälle som gett mig så mycket.

Steinunn Sigurds föreläsning i onsdags var arrangerad av Nordens institut på Åland, NIPÅ. Den var en present från Nordens hus i Reykjavik som ville uppmärksamma NIPÅ:s 20-årsjubileum år 2005.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Snö inspirerar. Designern Steinunn Sigurd inspireras främst av den isländska naturen. Hon har gjort en hel kollektion på temat snö. Foto: STEFAN ÖHBERG

Sedan 2003 är det straffbart att inte anmäla tv-innehav. Foto: JONAS EDSVIK

Många fler anmäler tv-innehav

Posten har fått ta emot ovanligt många anmälningar av tv-innehav den senaste veckan, efter att de svenska och åländska kulturministrarna avslöjades vara utan tv-licens.

– Bara i tisdags fick vi in tjugo anmälningar, säger Tina Hietanen-Rauttu som har hand om licensanmälningar på Posten.

Det är Posten som ansvarar för uppbådandet av tv-avgifterna och senaste vecka drop-pade anmälningarna in i en jämn ström.

– Det har kommit in ungefär fyrtio sedan senaste torsdag, säger Tina Hietanen-Rauttu.

Straffbart att inte betala

Samtidigt som härvan av licenslösa ministrar nystats upp i media har det råkat sig så att Posten skickat ut fakturor. Det kan vara en del av orsaken till den höga ökningen av licensbetalare.

– Då brukar det vara en del nya anmälningar, men inte så här många. Alltid då det skrivs om tv-licensen påverkas folk.

Sedan år 2003 är det straffbart att inte anmäla tv-innehav. Om man har en tv men inte anmält tv-innehav blir man tvungen att betala en retroaktiv tv-avgift som höjs med 40 procent. Det betyder att man betalar 280 euro istället för 200 euro, som är den årliga licenssumman.

– Det är klart att den förhöjda tv-avgiften fungerar som ett hot och flera betalar, säger Tina Hietanen-Rauttu.

Också i riket har antalet licensbetalare ökat den senaste veckan. Kommunikationsverket, som sköter tv-licenserna i riket, fick förra veckan in betydligt fler tv-anmälningar än veckan innan. Mellan fredagen förra veckan och torsdagen denna vecka kom det in 3.587 tv-anmälningar mot 2.436 veckan innan.

Inte fler tv-innehavare

Nyan gör ett stickprov och ringer upp butiken Kurts tv. Det visar sig att ökningen av anmälda tv-innehav knappast beror att många nyligen skaffat tv.

– Vi har inte sålt fler än vanligt, säger **Bernt Styrström** som är försäljare på Kurts tv.

De som köpt ny tv är inte heller förstagsägare till en tv.

– De som köpt tv den senaste veckan har nog köpt tv för att den gamla är trasig eller för att de behövt fler till samma hushåll, det har nog inte haft med någon licens att göra, säger Bernt Styrström.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax

Elever visar sin syn på kvinnors rösträtt

Som bekant är det i år 100 år sedan rösträtten blev allmän och lika, för både kvinnor och män, i Finland.

Gunnevi Nordman, ordförande för projektgruppen Kvinnors rösträtt 100 år, har uppmanat lärare att inspirera eleverna till arbeten om rösträtten. Två skolor har hittills näppat på idén, årskurs 8 i Föglö grundskola och årskurs 9 i Eckerö grundskola.

Gunnevi Nordman kontaktade redan i våras lärare i ett försök att inspirera till arbeten i klasserna om kvinnors rösträtt. Senare kom ett direktiv från utbildningsavdelningen som uppmanade till samma verksamhet.

– Vi tror och hoppas att temarbeten görs ute i skolorna. Det är ett bra sätt att belysa rösträtten och att kvinnor fick både valbarhet och faktiskt också ställde upp i val, säger Gunnevi Nordman.

– Om en utställning behövs som morot går det säkert att ordna, men det är fram för allt processen som är viktig, inte resultatet, säger Gunnevi Nordman och betonar att det inte är ett arbete som behöver jätkas fram.

– Det här är något man kan arbeta med hela läsåret.

Egen forskning

Årskurs 8 i Föglö grundskola har under september arbetat med projektet Kvinnors rösträtt 100 år. Eleverna har både forskat och skrivit en faktauppsats, och skrivit en fiktiv berättelse om kvinnan förr och nu.

Eleverna som deltagit i projektet är **Simone Karlsson, Filip Karlström, Rebecca Malmlund och Linnea Sundblom.**

Så här skriver de bland annat:

Kvinnors rösträtt

Rösta det får bara män, så är lagen skriven.

Kvinnorna skall sköta hemmet, barnen, tvätt och hushåll.

Aldrig att hon skall få, bestämma så som mannen.

Varför är det så?
Det kan hon int förstå.

Nu kan kvinnor också rösta.

Och det, det är ju bra.
För kvinnor förr i tiden sku de också varit bra.

Sen en dag, så händ nåt.

Ja vad kan det ha varit?
Jo kvinnorna fick rösta!
Och då så blev det glatt.

Kvinnor

Kvinnor förr fick inte rösta

Kvinnor nu får rösta
Kvinnor förr fick inte vara med och besluta

Kvinnor nu får vara med och besluta

Kvinnor förr fick inte vara med och påverka samhället

Kvinnor nu får vara med och påverka samhället

Kvinnor förr borde ha fått rösträtt tidigare så att de också kunde varit med och besluta

Männen borde ha insett att alla är lika och att det inte spelar någon roll om man är av olika kön...

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax

Projektarbete. Årskurs nio i Eckerö grundskola har gjort arbeten som belyser olika aspekter på kvinnors rösträtt.

1	9	6	8	5	7	2	3	4
7	4	2	6	3	1	8	5	9
5	8	3	2	4	9	7	6	1
8	6	7	1	9	2	5	4	3
3	5	9	4	6	8	1	2	7
4	2	1	3	7	5	9	8	6
6	1	5	9	2	3	4	7	8
9	7	4	5	8	6	3	1	2
2	3	8	7	1	4	6	9	5

Messa Nyan!
0457-323 4444

► ANBUD

Mariehamns stad

Nya anbud inbegäres på VVS/asbestsanering i Vikingterminalen.

Anbudsghandlingar erhålles från Turing Ab (samma handling-ar).

Anbud skall vara inlämnade **senast 3.11.2006 kl 1500.**

Mariehamns Hamn

► MÖTEN

Ålands konstförening r.f.
kallar härmed till ordinarie

HÖSTMÖTE
söndagen den 29 oktober kl. 15.00 på Önningebymuseét

för att i enlighet med stadgarna behandla de i § 10 avsedda ärenden.

– Servering

Program: Anders Folkesons bildspel från en målarvecka på Kökar.

Dragning i årets medlemslotteri med konst av: Tage Wilén, Kari Niskanen, Anna Rydén & Gunnar Sjöblom

VÄLKOMNA!
Styrelsen

► LEDIGA PLATSER

De Gamlas Hem är ett åldringshem med plats för 67 pensionärer, fördelade på tre avdelningar

K.f för De Gamlas Hem lediganslår följande tjänst att sökas **senast måndagen den 6.11.06**

Sjukskötare
i arbetsavtal från 1.1.07 eller enl. överenskommelse.
Lön enligt avtal.

Närmare upplysningar ges av föreståndare Christina Kronhed tel. 018-31106.

Sedvanlig ansökan riktas till Styrelsen för De Gamlas Hem, 22150 Jomala

Jomala 17.10.06
Förbundsstyrelsen

Avtal inte alltid på lika villkor

■ **Bästa Fredrik Gustafsson!**

Hur vore det om du LÄSTE insändare? Och höll dig till sanningen.

Åland fick en egen åländsk hyreslag den 1.7.99, skriven av **Bengt Häger** och **Christer ”Klotis” Jansson**. Bägge representerade hyresvärdarna. Att lagen blev otydlig och i många fall luddig må sen var och en förstå på sitt sätt. Men även denna lag har sina bestämmelser, som både hyresvärderna och hyresgästen skall kunna följa.

Själv bor jag i en hyreslägenhet med 1987 års finska hyreslag. Men tro inte för den skull att jag någonsin protesterat när jag har fått hyreshöjningar när man har följt index

och sådant. (Om jag hade protesterat skulle domstolen ha gett hyresvärderna rätt.) Det är inte på grund av min egen situation som jag har en helt annan syn på vad som är rätt. Det är min personliga åsikt.

Men skall vi komma överens om att 2 + 2 är aritmetiskt 4 och på räknestickan ca 4, eller har du även här en annan åsikt? Kan resultatet bli vad som helst?

Så länge hyresmarknaden ser ut som den gör, med en massa människor i bostadskön är det så att en del hyresvärdar är i min mening ”skurkar”, som inte följer lagen. Och hur är det med frivilliga avtal? När hyresvärderna har ”kanon” och hyresgästen är utan. Blir

det ett avtal på lika villkor?

Det finns hyresvärdar, inte många men dock, som säger att ”vi följer inte lagen, något avtal om hur hyran skall höjas gör vi inte, då får det vara”. Det är lätt, när man måste ha tak över huvudet (att bo på gatan är inget alternativ), att man godtar en sådan ”tillfällig” lösning, som sen inte går att komma ifrån. Främt är det såna chockhöjningar, där priset på en vara plötsligt blir en Rolls Royce istället för en Toyota eller Datsun.

Hyresnivån kan i utgångsläget vara hög och man bestämmer i avtalet på vilka grunder hyran höjs. Men att lura hyresgästen med att ta en högre hyra än den man från

början ville och sedan chockhöja hyran, det är för mig lurendrejeri och borde som sådant också kunna bestraffas utan att hyresgästen blir svartlistad som ”en besvärlig en”. Motiverade hyreshöjningar skulle ge hyresvärderna rätt i en domstol.

Så varför är våra högerpolitiker så att rädda att de godtar ”skurkar”?

Och inte vill kunna bestraffa sådant? Jag har hört många högerpolitiker som tror att domstolarna skulle bli överhoppade med hyresmål. Hur kan man vara säker på det? Vet man? Vi skall ju ändå komma ihåg att även hyresgästen kan förlora målet.

Tro det eller ej, men natio-

nalekonomerna är inte eniga när det gäller hur man har bästa nyttan av stigande siffror. Statistik i all ära, men den kan nyttjas på flera sätt. Ta detta exempel:

En person står med en handen på den heta spisen och den andra i kylskåpet. Statistiken säger att han i medeltal mår bra! Men gör han det? Så akta dig för att ta dina önske- drömmar som sanna. Det är politik och du och jag har olika synsätt. Men det vore bra om du höll dig till sanningen.

Och i fallet med hyresavtal så tror jag faktiskt att vi i hyresgästföreningen vet mera om människors hyresavtal än du.

Vänligen
Per-Åke Aspback

Forcera inte struktur 07-reformen!

■ **Den borgerliga** regering- en i Sverige river upp socialdemokraternas förslag till gymnasiereform.

Centern och frisinnad samverkan, genom **Henry Lindström** och **Sture Skogberg**, ser positivt på den svenska alliansens förslag och anser att utformningen av gymnasieutbildningen på Åland bör gå i samma riktning.

Alliansen föreslår tre huvudinriktningar - gymnasieutbildning, yrkesutbildning och lärlingsutbildningen - som tar hänsyn till kunskapsinnehållet

och elevernas olika förutsättningar och behov

Gymnasieutbildningen skall leda till högskolebehörighet medan det i övrigt skall vara en möjlighet men inte ett tvång.

Slutrapporten från den åländska struktur-07 kommittén anger en annan inriktning.

Gymnasialstadieutbildningen på Åland håller hög kvalitet, ändå finns behov av reformer. Bland annat bör lära- rarnas kollektivavtal ses över med sikte på mer likvärdiga

arbetsvillkor och större flexibilitet. Genom olika projekt och nätverkssamarbete bör möjligheterna till gemensamma kurser och program öka. Ett exempel är Naturbruks- skolans och Hotell- och restaurangskolans gemensamma projekt ”Från jord till bord”.

Med tanke på att en reform av gymnasieutbildningen bör genomföras varsamt och med eftertanke borde arbetet inrik- tas på att ta fram ett ordentligt beslutsunderlag och olika alternativ. Redan nu kan vi se

att de politiska partierna har olika värderingar och uppfattningar om gymnasieskolornas framtid.

Jag tolkar c- och fs-inlägget som en öppning för fördjupad analys, en utvidgad diskus- sion och en inbjudan till en öppnare diskussion där stu- derande, lärare och föräldrar välkomnas att delta. En efter- tänksamhet som liberalerna välkomnar.

Det finns ingen anledning att forcera arbetet med Struk-

tur 07, det vikigaste är att en förändrad gymnasieutbildning är förankrad hos berörda och blir genomtänkt och rätt . Pressa inte fram en dåligt för- ankrad omstrukturering, ge lagstiftningsarbetet tillräckligt med tid!

Låt det kommande året bli ett år av dialog, analys och prövning. Ge väljarna delaktighet genom att presentera tydliga alternativ inför lagtingsvalet i oktober 2007

Viveka Eriksson,
ordförande för liberalerna

► KUNGÖRELSER

Ålands landskapsregering

Den 18 oktober 2006 utgavs i Ålands författningssamling:

Landskapsförordning om ändring av 51§ LF om **trafikmärken** (ÅFS 2006/81)

Landskapslag om **miljökonsekvensbedömning** (ÅFS 2006:82)

Landskapslag om ändring av 8 och 28b §§LL om **renhållning** (ÅFS 2006/83)

Landskapslag om ändring av 6 § LL om **Ålands miljöprövningsnämnd** (ÅFS 2006/84)

Landskapslag om ändring av LL om **miljöskydd och miljötillstånd** (ÅFS 2006/85)

Landskapsförordning om **miljökonsekvensbedömning** (ÅFS 2006:86)

Landskapslag om ändring av 2 § LL om **fornminnen** (ÅFS 2006/87)

Landskapsförordning om tillämpning i landskapet Åland av riks- författningar om **livsmedel och livsmedels- hygien** (ÅFS 2006:88)

Landskapsregeringen

Lyft på gasen i tunga fordon

■ **Det måste** väl tolkas som någon slags protest att vissa förare av tunga fordon på Åland inte följer hastighetsbegränsningar särskilt väl.

Det är inte trevligt att se tunga fordon såsom lastbilar och bussar braka på i 90 km/t genom den farliga Björnsbykorsningen, det är inte heller trevligt att få ett sådant här fordon flåsande i nacken när man försöker hålla 70 i denna korsning.

Det är även lite slarvigt att lastbilar samt bussar inte håller 30 km/t på vissa sträckor inom staden och då speciellt i Västernäs invid skolan där denna begränsning finns till för att skydda barn som inte har fullt utvecklat trafikbete- ende. Att köra fordon yrkesmässigt är att vara på jobb och då gäller arbetsregler som varje arbetstagare förväntas följa.

Cyklist och bilist

Tack för tur till Jurmo

■ Mitt varmaste tack till alla som medverkat till att turen till Jurmo på söndagskvällen blev verklighet. Pratstunderna på Strandgatan var trevliga och inte förgäves.

Fiskövägen väntar på sin be- läggning men då vi nu har en handlingskraftig man på trafik- avdelningen vid namn **Niklas Karlman** så behöver nog inte Brändöborna vänta länge mer.

Som en kuriositet kan nämnas att blickar från när och fjärran riktas mot Jurmo och Brändö Åva och björnarna här. Turister och björnkramare är välkomna, ja allihopa.

Kurre i Jurmo

Nyans ros

...till försäljaren, alltså da- men i leksaksbutiken, som ordnade en ny gris till mig istället för den som jag hade tappat. Det kom följande dag och då var det två grisar, gratis. Det kall- lar jag service. Tackar gör **Slarvmaja**.

...till **Marja Rosenqvist** i Hamnbutiken för att du alltid är så glad. H. Erik.

Flera insändare på sidan 26

Riksnytt

Alkolås kan bli standard

Norden föreslås bli ett försöksområde för alkolås inom EU.

Målet är att alla nya bilar som saluförs här ska ha alkolås som standard från och med år 2012.

Förslaget att utrusta alla nordiska nyproducerade bilar med ett alkolås kommer från det finländska trafikskyddet i sam- arbete med de olika systeror- ganisationerna i Norden.

Finland är ett föregångsland när det gäller lagstiftning på det här området och som bäst pågår ett försök i just Finland gällande alkolås. En person som gjort sig skyldig till ratt- fylleri kan efter domstolsbe- handling få sin kör rätt tillbaka

genom att installera alkolås i sin bil och förbinda sig till vis- sa andra villkor. Deltagandet i försöket påverkar inte straffet för rattfylleri. Som bäst deltar ungefär 70 förare som åkt fast för rattfylleri i försöket, skriver trafikskyddet i ett press- meddelande.

I skolskjutsar

I våras trädde även en lag i kraft enligt vilken det i skolskjutsfor- don borde finnas alkolås.

Att användningen av alkolås ökar ses som ett omvälvande sätt att hindra återfallsrattfyl- leri. Alkolåset gör det omöj- ligt för en berusad förare att starta bilen. Målet i planer gällande vägtrafiken i Finland är att göra alkolåset obligato-

riskt i nya lastbilar och bussar år 2012.

Fruktar rattfyllerister

I en samnordisk rapport om rattfylleri konstateras att över hälften av finländarna och svenskarna skulle godkänna alkolås som standardutrustning i samtliga bilar. I Danmark förbe- reder man som bäst lagstiftning gällande alkolås. I Norge testar man på några orter alkolås i bussar. I Sverige strävar man till att öka alkolåsanvändningen i yrkestrafiken och i skolskjutsar.

Att möta en rattfyllerist är fortfarande det som skrämmar finländska trafikanter mest. En färsk undersökning visar att sex av tio förare är rädda för fulla förare. (ab)

Finnas i alla bilar.

Ålands renhållnings nya bil är utrustad med alkolås, ett av de första på Åland, vilket betyder att man inte ens kan starta bilen om man är onyk- ter. Nu föreslår nordiska trafikskyddsorganisationer att alla bilar ska ha låset som standardutrustning.

Foto: ERKKI SANTAMALA

TV-programmet

måndag 23 oktober

7.00 Gomorron Sverige [68110859]
10.30 UR-program [7352168]
10.30 Världen (R) [44323]
11.30 Arbetsliv i förändring [7897] **12.00** Ramp om matematik – arabiska [8526] **12.30** Enter (R) [63236]
12.45 Banderoll (R) [535255]
13.00 Rapport [40385]
13.05 Agenda (R) [389743]
14.00–14.45 Sportspegeln (R) [3934439]
15.45 Giftas [2007236]
FILM Svenskt drama från 1955. Helene vill inte gifta sig och inte ha barn. Hon träffar en man som talar om platonsk kärlek, vilket passar henne utmärkt. I rollerna: Anita Björk, Anders Henrikson.
17.00 Rapport [27385]
17.10 Gomorron Sverige [717762]
Dagens sändning i sammandrag.
18.00 Garage – älska film! (R) [2304]
UR. Filmmagasin.
18.30 Krokodill [4633]
Barnprogram från UR.
19.00 Bolibompa [2507]
19.00 Små Einsteins [168]
19.30 Zoé Kézako (R) [32033]
19.45 Klister [525878]
20.00 Bobster [192]
20.00 Lilla Sportspegeln [192]
20.30 Rapport [323]
21.00 Säsongsavslutning: Hem till byn [25236]
Svensk dramaserie från 2006. Del 6 av 6. Nya tider randas för byborna. En dag anländer plötsligt en holländsk spekulant till byn för att köpa upp mark. Även 25/10 och 28/10.
22.00 Plus [588]
Konsumentmagasin. Om pengar, priser och prylar. Del 7 av 15.
22.30 Kobra [859]
Kulturmagasin. Del 2 av 10.
23.00 Sleeper cell [65453]
Amerikansk thrillerserie från 2005. Del 9 av 10.
23.50 Rapport [4728491]
0.00 Kulturnyheterna (R) [66434]
0.10 Svartsjuka, ilska och otrohet (R) [8784540] Brittisk dokumentär från 2004.
1.00–7.00 SVT24 [68552231]

10.30–16.00 24 direkt [61764491]
16.20 Inför Eid al-Fitr (R) [7923656]
16.50 Gudstjänst (R) [1985897]
17.35 Landet runt (R) [3248878]
18.20 Nyhetstecken [3696033]
18.30 Oddasat [26502]
18.45 Utiset [9398743]
Finskspråkiga nyheter.
18.55 Regionala nyheter [3889859]
19.00 Aktuellt [99830]
19.15 Fråga doktorn [646566]
Hälsomagasin. Del 7 av 14. Att få ett cancerbesked. Psykoterapeuten Lena Nevander Friström talar om cancer och döden. Programledare: Suzanne Axell. Även 24/10 och 28/10.
20.00 Kulturnyheterna [43675]
20.10 Regionala nyheter [4669946]
20.30 Filmkrönikan (R) [1897]
Filmmagasin. Del 6 av 15. Veckans biopremiärer. Programledare: Helena von Zweigbergk. Även 24/10.
21.00 Faktum [3878]
Samhällsreportage och humor. Del 2 av 7. Svensk nolltolerans mot knark leder till döden för unga missbrukare. Programledare: Natanael Karlsson. Även 28/10 och 29/10.
21.30 Garage – älska film! [2149]
UR. Filmmagasin. Ett ljud blir till. Filmkompositören Nathan Larson berättar hur han kommer på ljudteman till filmer. Även 25/10 och 27/10.
22.00 Aktuellt [33236]
22.25 A-ekonomi [4415033]
22.30 Hockeykväll [1033]
Ishockeymagasin. Elitserien i ishockey med matchreferat, intervjuer, reportage och analyser. Programledare: Peter Jihde. Del 6 av 13. Även 24/10.
23.00 Nyhetssammanfattning [39507]
Utrikes, inrikes och regionala nyheter.
23.03 Sportnytt [300048255]
23.15 Regionala nyheter [9878014]
23.25 Väder [4885287]
23.30 Först & sist [93052]
Norsk pratshow från 2006. Del 7 av 15. Programledare Fredrik Skavlan.
0.20 Sofi Hellborg med gäster (R) [8791453] Veckans konsert. Även 27/10.
1.20–1.50 Petteri på villovägar (R) [9218618]

7.30 Ed, Edd & Eddy [545897]
8.00 Masken [546526]
8.30 Family guy [3845694]
9.55 Oprah Winfrey show (R) [7543762]
10.50 Våra bästa år (R) [6984743]
11.40 Everwood [1172304]
12.30 Ensamma hemma [4551101]
13.25 Lyckochansen [4306830]
13.50 Våra bästa år [1794830]
14.40 Oprah Winfrey show [8035946]
15.35 Par på prov Amerika [1073878]
16.30 Du är vad du äter (R) [230588]
17.30 Cityakuten [8713507]
18.25 Nanny [593694]
18.55 Simpsons [938743]
19.25 Du är vad du äter [896120]
19.55 Update [7318491]
20.00 Extreme home makeover [521217] Amerikansk inredningsserie från 2004. Robin förlorade sin man och sin son i en bilolycka 2003. Hon vill fullfölja familjens renoveringsplaner.
21.00 Från koja till slott [178149]
Svenskt inredningsprogram från 2006. Familjen Bjelkenstedt bor i en stor villa. Tomas Cederlund ser potentialen och tänker ge familjen en biograf.
22.00 Cityakuten [167033]
Amerikansk dramaserie från 2005. Del 16 av 22. En patient ger Sam ett förslag som hon inte kan tacka nej till, medan Luka gör allt för att lugna Abby som är orolig för babyen.
23.00 Prison break [871120]
Amerikansk dramaserie från 2006. Del 2 av 22. Mahone försöker lura rymlingarna att komma tillbaka för att rädda LJ. Michael och Lincoln håller på att smida planer för att få ut honom, medan Abruzzi och C-Note är på andra tankar.
0.05 Cityakuten (R) [3297057]
1.00 Sex and the city [2191160]
1.40 The 4400 (R) [5110927]
2.35 Drew Carey show [9928076]
3.05 Top model 4 [7177057]
4.00 That's life [9083637]
4.50 Floor filler [7337778]
5.10 Floor filler [2637705]
5.40 Singel i Hamptons [9007347]
6.10–6.55 Ellen DeGeneres [6386434]

6.50 Nyhetsmorgon [10948548]
11.00 Nyhetsmorgon efter tio [475491]
12.30 Jackpot [4559743]
13.25 Hem till gården [241830]
13.55 Nyheterna [3651101]
14.00 Direkt: Dagens rätt [384174]
14.25 Nya tider (R) [410859]
14.55 Ordjakten [8047781]
15.50 Nyheterna [2113965]
15.55 Martha [1051656]
16.50 Lattjo lajban: Yu-Gi-Oh [8744236]
17.15 Doktorn kan komma (R) [6362304]
18.15 That '70s show [957878]
18.45 Förkväll [4638588]
18.55 Lokala nyheter och väder [7779491]
19.00 Förkväll, forts [404878]
19.50 Lokala nyheter [8912491]
20.00 Nyheterna och ekonomi-nyheterna [650168]
20.30 Trälen [659439]
Svensk realityserie 2006. Del 2 av 33.
21.00 Anna Pihl [78491]
Danskt kriminalserie från 2006. Del 5 av 10. Anna jagar en våldtäktsman som håller Köpenhamn i skräck. Även 24/10.
21.55 När & fjärran [624965]
Svenskt reseprogram från 2006. Del 6 av 12. Vigor Sörman reser till Brasilien och Paolo Roberto till Transylvanien. Även 28/10.
22.25 Stolpe ut [869101]
Svenskt underhållningsprogram från 2006. Del 6 av 8.
22.55 Nyheter [9092633]
22.55 Lokala nyheter [8836410] **23.00** Nyheterna, ekonominyheterna och sporten [795830]
23.30 Vädret [318385]
23.35 Fotbollsmåndag [7713217]
I programmet visas det bästa av både svensk och internationell toppfotboll.
0.05 Mayday [3228927]
1.00 Trälen (R) [2441415]
1.30 Kalla fötter (R) [1561347]
2.25 Lost (R) [2504057]
3.10 Nattöppet [4181366]
4.15 Lost (R) [9045182]
Även 29/10.
5.00 Will & Grace (R) [6487705]
5.20–6.50 Nattöppet [2411076]

11.35 Pussel
Man kan sortera och kombinera på många olika sätt. Jeanette ska se till att invånarna i Amazoniahuset på Högholmen får rätt sorts mat.
11.55–12.04 Nordiska nybyggare
Del 2 av 6. Kanadagås och vitkindad gås. En serie om nya djurarter som kommit till Norden.
17.15 Kortnytt
17.16 Zon5: Portalen
Del 10 av 26. Tjuren. Långtråkigt? Inte för 14-åriga Hanna som bor på Irland och Brett som bor i Australien!
17.40 Zon5: Kom, så går vi!
En holländsk animation.
17.45 Buu-klubben: Pussel
Man kan sortera och kombinera på många olika sätt.
18.15 Tv-nytt
18.30 Tårningen
Ett smakprov på veckans program i FST.
18.35 Uteliv: Ål och räkor
Thomas och Arne är fiskare vars årsinkomst baserar sig på några veckors fångst i september och oktober.
19.05 Spotlight
Granskar – ifrågasätter – klargör.
19.35 Filmtid
”Filmtid” presenterar åsikter om budskapet bakom bilderna.
20.00 Tv-nytt
20.20 Obs
Aktualiteter.
20.45 Fredsälskande anarkist?
Var Jesus och Gandhi anarkister? Debattledare: Fredrik Wahlström.
21.15 Bettina S (R)
I kväll träffar vi skådespelaren och författaren Jane Fonda och trubaduren Mikael Wiehe i soffan hos Bettina Såg-bom. Textat. Repris från 20/3.
22.00 Kvällsnytt
22.05 Macbeths förbannelse
Kanadensisk dramaserie om intrigerna på och bakom teaterscenen. Del 3 av 6. Förbannelsen börjar verka: Romeo & Julias regissör bryter nacken och Darren Nichols kallas in för att ta över.
22.50–23.19 Klubb X3M
Höstens klubb X3M inleds av svenska indieprinssean Marit Bergman och inhemska Dame.

5.55 Ettans mor-gon-tv [89642255]
9.15 Läkarna på landet [4139507]
Nytt liv.
10.15–10.35 Finsk skol-tv: Onnimanni [6801014]
Lika men olika. Vi firar FN-dagen med att träffa barn från Latinamerika.
11.00–11.05 Tv-nyheter [37192]
11.35 FST: Pussel [6577520]
Man kan sortera och kombinera på många olika sätt.
11.55–12.05 FST: Nordiska nybyggare [1857052] Kanadagås och vitkindad gås.
12.30 Finsk skol-tv: En öppen historia [6471] Ibland vill man bara skrika.
13.00 Tv-nyheter [68781]
13.05 Söndagsväckning [840830]
13.45 Droppen [9454566]
13.50 På världsarenan [940174]
14.20 Lördagssällskap [872439]
15.00 Tv-nyheter [22878]
15.05 Mord och inga visor [9214830]
Brittisk kriminalserie. Seth Hazlitt försvinner.
16.00 A-studion [5410]
16.30 Kungskonsumenten [5255]
17.00 Tv-nyheter och ekonominyheter [45781]
17.10 Basaren: Mundo [4740728]
17.20 Basaren: Elegguás son [178859]
Kubanske Ramón Silverio känner hur den afrokubanska religionen santerias gudar vägleder honom i Finland.
17.40 Nyheter på teckenspråk

[4602743]
17.45 FST: BUU-klubben: Pussel [10526]
18.15 FST: TV-nytt [320410]
18.30 Nyhetsrubriker [49410]
18.35 Nyhetsläckan [86994]
19.05 Prisma: Den okända rymden [8298675] Ju mer vi vet om universum, desto mer ifrågasätter vi de teorier som vi hållit för säkra.
19.55 Bildernas tid: Pengarna avgör [3503385] Skatter ur arkiven och klassisk musik möts på ett överraskande och fräscht sätt. I brådskan och pengarnas tempel ljuder Bach.
20.00 MOT [120]
Vilket skulle undersökas. TV r:s undersökande team makten och maktlösheten på spären.
20.30 Tv-nyheter och väder [89965]
20.55 Sporttrutan [6314014]
21.00 A-punkt [89085]
21.20 Hemmasalongen: Glada huset [2823781] Finsk dramaserie. Del 2 av 3. Ruut och Birge skickas till ett fosterhem när deras mammas alkoholism förvärras.
22.15 Kraftverk [8313101]
Aktuellt diskussionsprogram om kultur och livsstil.
23.05 Tv-nyheter [4491439]
23.15 Kulturnyheter [1956694]
23.20–23.30 Euronews [4474762]

6.30 Ylekax [96677588]
10.00 Revolver [26439]
11.00 Sudoku + Spelpåse [9562052]
12.25 Enkelbiljet [8950385]
13.15 Dagens rubriker [670507]
14.10 Ben Casey (R) [4591694]
15.00 Globen under kontroll [8878]
15.30 Ett ögonblick! [1965]
16.00 Superfarmen [2694]
16.30 Spellycka [99014]
16.40 Corneil & Bernie [235878]
16.55 Maggie och den läskiga Poncho [9704656]
17.20 Lilla tvåan [45897]
17.50 Regionala nyheter [3699120]
18.00 Tv-nyheter och ekonominytt [11149]
18.15 Tvåans höstväder [3886762]
18.20 Inrikesprofilen [603255]
18.35 FST: Uteliv: Ål och räkor [81588]
19.05 FST: Spotlight [288217]
19.35 FST: Filmtid [408217]
20.00 FST: TV-nytt [45033]
20.20 FST: Obs [795471]
Aktualiteter.
20.45 FST: Debatt!: Fredsälskande anarkist? [479120]
Var Jesus och Gandhi anarkister? Debattledare: Fredrik Wahlström.
21.15 FST: Bettina S [1872507]
I kväll träffar vi skådespelaren och författaren Jane Fonda och trubaduren Mikael Wiehe i soffan hos Bettina Sågbon. Textning för hörselskadade.
21.50 Tv-nyheter [6189217]
22.00 FST: Kvällsnytt [79101]
22.05 FST: Macbeths förbannelse [5827897] Kanadensisk komediserie. Del 3 av 6. Förbannelsen börjar verka: Romeo & Julias regissör bryter nacken.
22.50 FST: Klubb X3M [8651439]
Höstens klubb X3M inleds av svenska indieprinssean Marit Bergman och inhemska Dame.
23.20–0.05 Musik-tv [437149]

6.25 Godmorgon Finland [85323033]
9.10 Formel 1: Grand Prix (R) [3912507]
10.55 Köpkanalen [2429507]
12.55 Beach soccer [9268965]
13.15 MTV3 Chatt [8998255]
14.05 Kids Top20 [3118439]
14.30 Kullens kung [775743]
14.55 Vinstpotten [706168]
15.25 LA Law [6112781]
16.20 Matstället (R) [280584]
16.35 Vinstpotten [2428217]
17.00 Emmerdale [346269]
17.30 De vackra och de djärva [196746]
18.00 Sexans nyheter, väder och sport [221385]
18.15 Nöjesnytt [802491]
18.30 Elixir [196566]
19.00 Sjuans nyheter [511385]
19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [486651]
19.25 Dagens väder [2083149]
19.30 Dolda liv [923526]
20.00 Gökboet [899120]
Finsk dramaserie. Helinä vill vara som stolliga tonåringar.
21.00 Nians nyheter [790830]
21.10 Resultatrutan [8742526]
21.15 Legally blonde [9970255]
FILM Am komedi från 2001. I rollerna: Reese Witherspoon, Luke Wilson, Selma Blair. Regi: Robert Luketic.
23.05 På nätet (R) [6893033]
Ett aktualitetsprogram om den digitala världen. Chatta, confä, googla, messa, uppdatera Ö Programvärd är Antti Isokangas.
23.35 Will & Grace [7695255]
Amerikansk komediserie. Bollen är rund. Will och Jack prövar sina förmågor på fotbollsplanen.
0.05 Nöjesnytt (R) [3388892]
0.20 Köpkanalen [703873]
0.50–6.20 MTV3 Chatt [57833873]
6.20 Köpkanalen [24356637]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Leif Sundberg. **6.50** Beträktelse. Av Seth Jacobsson. Även 18:15. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **7.40** Sporten. Repris från söndag. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** TT-nyheter. **9.02** Musikaletten: Klassisk musik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till första delen av sagan Svenske Per, skriven av Helena Nyblom och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30. **10.00** TT-nyheter. **10.02–15.00** Mitt på dan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.00** TT-nyheter. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kulturen. Även 17:45 och lördag 10.00. **13.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **13.05** Lyssnarnas 10 i topplista. **14.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **14.05** Lyssnarnas åländska önskemusik. **15.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **15.05** Pensionärstimmen. Även lördag 14:00. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Programledare: Anders Hallbäck. **16.15** Vad hände sen? Även söndag 16:30. **17.00** TT-nyheter. **17.02** Ålandsnytt. Även 18:03. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Repris från 17:02. **18.15** Beträktelse. Repris. **18.30–19.00** Musik. **5.30** Musik.

TV ÅLAND

INFOKANALEN

Vad tog det åt trippmätaren?

Tv Ålands Janke Berglund tog landskapsregeringens Camilla Gunell till Vårdö för att tala aktuell kultur, men körde de rätt? För de fick höra att det är dubbelt längre väg från Mariehamn till Vårdö än tvärtom?

På en fri marknad kan hyran inte höjas

■Andrew Hagmark-Coo-per skriver i en insändare att, om det råder en brist på bostäder, står en hyresgäst inför valet att antingen acceptera en hyreshöjning eller bo på gatan, något som hyresvärdar kan exploatera genom att höja hyran så mycket de vill utan att vi kan göra något.

Han förkastar därmed min slutsats att ett frivilligt ingånget hyresavtal gynnar båda parter, och drar slutsatsen att fria val inte är mycket värda.

För det första antar Andrew att det råder en brist på bostäder, trots att alla vet att det omöjligt kan råda någon brist på en marknad med fri prissättning och fri etableringsrätt. Att Andrews resonemang är

felaktigt kan man bäst se genom ett annat exempel. Ta till exempel mat. Här ställs man inför ett ännu mer dramatiskt val: köp mat eller svält ihjäl. Det går att överleva utan bostad, men utan mat svälter man snabbt ihjäl.

Kan då Ålands matbutiker exploatera detta och höja sina priser hur mycket de vill tack vare att vi inte har något val; tack vare att vi måste köpa mat? Nej, de kan det förstås inte. Om Sparhallen i morgon höjer sina matpriser med femtusen procent kan vi gå till Kantarellen och handla. De råder fri prissättning i mat på Åland men vi blir inte utnyttjade av våra mataffärer för det, trots att vi måste ha mat för att inte svälta ihjäl.

Samma sak gäller lägenheter: så fort en hyresvärd höjer hyran till en nivå som ligger över marknadspriset, går det alltid att hitta någon som är villig att hyra ut en lägenhet eller ett rum till ett lägre pris. Människor, som kanske har ett extra rum i sin lägenhet eller hus som de tidigare använt som kontor, lekrum för sina barn, och så vidare, kommer nu att anse att det är lönsamt att hyra ut detta rum tack vare den höjda hyran de kan ta. Det kommer även att bli lönsamt att bygga helt nya lägenheter. Till slut kommer hyran att pressas ner till marknadsnivån igen.

Faktum är att det inte är, som Andrew hävdar, hyresgästen som ställs inför ett "icke-val", det är hyresvärderna. Hyresvär-

den ställs inför valet: hyr ut din lägenhet till marknadshyra eller bli utkonkurrerade av andra hyresvärdar. Om det råder fri etableringsrätt och fri hyresättning, då existerar inte valet att höja hyran till en nivå över marknadshyra och fortfarande behålla hyresgästen.

Det enda fallet där en hyresvärd kan exploatera eller diskriminera sina hyresgäster, är när det är förbjudet för vem som helst att hyra ut lägenheter till vilket pris de vill.

Om du vill bekämpa exploatering är det hyresregleringar och etableringshinder (till exempel näringsrätten) du skall bekämpa, inte människors fria val.

Fredrik Gustafsson

Hyreshus. "Det enda fallet där en hyresvärd kan exploatera eller diskriminera sina hyresgäster, är när det är förbjudet för vem som helst att hyra ut lägenheter till vilket pris de vill.", skriver insändarskrivbenten. Hyreshuset på bilden har inget samband med texten.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Messa Nyan

0457-323 4444

● Enligt ett mess i fredagens Nyan skulle det kanske bli en gräsplan vid Föglö grundskola. Förstandaren vid Föglö grundskola kommenterar:

– Det där känner jag inte till, det måste vara ett missförstånd. Vi hade en gräsplan tidigare men den var i dåligt skick och de senaste åren har vi haft grusplan. En grusplan är betydligt behändigare och förstörs inte på vintern av isbanan. Kostnaderna för att anlägga och underhålla en gräsmatta är mycket höga. **Red.**

● Snart får Ålandsbanken och polis-mästaren "sheriffen" på Åland vykort från Thailand, gentlemannarånare brukar tacka för hjälpen. **KE HUD FLE.**

● Världens bästa mom- och farmor. Du är guld värd. Kram. **Jenny, Jasper & Sean.**

● Javisst bor det japanensare i Japan och indiansare i Indien! **0457.**

● Vad är det för gen man måste ha skadad för att klassas som raggare? Vill gärna bli medlem... **040.**

● ÅLP XXX, eller parkering 66, Du är vassare än en kniv! Bruden! Såååå sött!!! **MVH. Beundraren!!!**

● It really sucks to be alone 24/7. Ska de här föreställa ett liv? **040.**

● Lina, Sjöbbe är singel! :) **040.**

● Härligt med raggare som låter munnen gå före hjärnan hinner tänka.... mera sprit bara. **040.**

● M, du måste inte ta stickningen med till stan på fika! **0457.**

● Lodjur i norra Saltvik? Danka. Nog för att Saltvik är stort men var det inte norra Finström som hade lodjur? **Salt Lake.**

● En hälsning till alla Föglöbor: Ni måste bry er om de människor som kommer utifrån för att jobba och bo på Föglö. Många är de som avslutar sina jobb där på grund av det otrevliga och avundsjuka bemötande man får av er

föglöbor. För att inte tala om allt det onda skitsnacker man blir utsatt för, även av "kyrkliga och okyrkliga"! **Besviken fd jobbare på Föglö!**

● Bra att man har VH1, dom kör vet-tig 70-80 tal +m etal, MTV är bulls**t. **"Arg gubbe".**

● "Made in Japan", kvalitet samma som originalleverantören. Faktiskt tillverkat i Tjeckien, förpackat i Belgien och sålt på Åland. Livslängd = 4973 km. **040.**

● "Slutet för falsk religion är nära!" Klassas inte det som hets mot folkgrupp och diskriminering av religionsfriheten? **-z-**

● Dag Ståhle, rätt sagt. Men... Hur då? Hellre jag tar ny kärnkraftreaktor hem än köper oren dålig hanterad högrisk kärnkraft från Ryssland. Tills vidare är det enda alternativ. Vattenbaserad el kan inte ökas i Norden mera, vind och sol är inte konstant och krävs batterier, blybatterier är större miljöproblem än uran. **Mvh In Fusion we trust, I hope.**

● Det heter australier, inte australiensare! Se fredagens Nyan. **0457.**

● Vore ändå intressant att läsa messet om rödstrumporna. Inte sätter sig väl Nyan på yttrandefriheten (inte jag som skrev)? **040.**

● En del skulle vara lyckliga, om de var friska, hade ett arbete, en livskamrat och så vidare. För andra fulländas lyckan av en bergsrådstitel. Sällan har ord-språket "Högmod går före fall" lämpat sig bättre! **040.**

● Visst är advokatarvodena orimligt höga i insideraffären. Av någon anledning har man ändå svårt att tycka synd om dem de drabbar. **040.**

● Ge upp? Allt vackert har ju redan fördömt en... **0457.**

● Det där med pizza i Trixies i Brändö stämmer faktiskt. Vårt besök! **040.**

● Mattssons i Godby gömmer faktiskt

den utlovade grillkorven på kampanjdagen. Jag har varit två år i rad men inte sett skymten av någon servering och ingen som visat eller bjudit kunderna. **Pensionär.**

Som Diane Svenblad svarade på ett mess i Nyan förra veckan skedde korvgrillningen ute i det gröna rummet vid järnavelningen. **Red.**

● Collieflickan som blev attackerad av kamphunden klarade sig med relativt lindriga bett över nosen och det ser ut att läka bra. **040.**

● Ge/gör mer än folk förväntar sig av dej, gör det..och du får strax se glädjen/värmen i den positiva responsen du möts av i livet.. :) **0457.**

● Tackar. Slå gärna en signal så kan vi ta en fika. **"Jojo".**

● Jag betalar tv-licensen fast jag är singel! **050.**

STORA KNAPPAR • VIKT 80 G • FÖRENKLAD MENY • TALANDE KLOCKA & ALARM •

NOKIA 1112

€ 59

KALMERS

VIKINGAGRÄND

MÅN-FRE 8-17
LÖRD 10-14

TEL 12 012 WWW.KALMERS.ALAND.FI

● Fisk med tomat 4-6 fiskfiléer (gös, abborre eller gädda), 1 paket krossade tomater med vitlök (eller utan vitlök), 2 dl matlagningssås, dill, salt, peppar, citron, ugn 200 grader 20-25 minuter. Smörj formen, lägg filéer i botten, håll över tomatkrossen över fisken och sen grädden. Klipp dill. In i ugn 200 grader i 20-25 minuter. Servera med kokt pota-

tis, citronklyftor. **Britt-Marie Petersson.**

● Tack Tom på Ålands Radio för underbar musik fredag tretton-fjorton. **Rosa på bal.**

● Hjälp! Är det någon som ska upp till Vasa med bil och har plats för en uppsättning vinterdäck? Mot betalning förstås! Kontakta Maria **050 594 90 88.**

● Flytta björnen till vildmarkssafarit så även stadsbor får se björn på nära håll om de vågar! **Långkokong.**

● Donny och Fredrik ni är tydligen som småbarn, när nån påpekade att ert löjliga resesnack börjar bli långgrandigt resulterade det i ännu mera snack. Så nu undrar jag om ni inte kan prata mer om era resor, speciellt de till "staterna"? **040.**

● 040. Vad bra att polisen sköter sitt jobb! Hoppas du oxå gör det? Kanske du till och med äter ibland. Heja polisen. **0457.**

● Du som messade om lägg ner kampen. Det räcker inte med att man är blondin och ung, även de ska gå med gott exempel och betala tv-licens. Bort med hon, ta en som sköter sej. **0457.**

● Om en kille är bäst i dragracing är han ju kung?! Om en tjej är det, blir hon dragqueen då? **0457.**

● KE HUD FLE. 1a bokstaven +u rt, 2a bokstaven + eriksson, Hudd+vinge-v, Sista = ort i Stockholm. Därav signaturen..."**Vet allt."**

● Nån där ute som är lika galen som jag i ps2, 25+ och är flata så ja slipper höra killbekymmer och vill träffas och lira? **040.**

● Hejsan i torsdags kväll körde jag på en vit kisse vid Kalmers. Jag letade länge och hittade den inte, hoppas den klarade sig förlåt. **040.**

● Sluta med idiotin! Sluta bygga "upphöjda korsningar" och riv de befintliga! Man ska inte behöva ha en terrängbil för att köra i stan. **Logistik.**

● Camilla Gunell, min fru finns säkert inte heller i licensregistret. Ändå är hon en duktig och bra kvinna liksom du Camilla som verkligen behövs. Ingen är felfri. **0457.**

● Tack gode Gud för de modiga Östen Hägg och Mamma Mu som vågar tala om hur socialvården fungerar. De har nog helt glömt sin professionalism. De flesta agerar egenmäktigt och utan etik och moral. De glömmar människornas integritet och vad tystnadsplikten gäller. Enligt lagen agerar de bara då de ska hitta en stödjande paradsaf för sina "maktövergrepp". Det är rena Vilda Western inom barnskydd. **En som vet.** PS. Det finns undantag och det är de som inte vill jobba enligt ovan nämnda regler.

● Jag vill att vi skapar ett Ålands Ark för dem djur som vi inte vill ha fria i vår natur. Landskapet har stora areal i naturreservaten där man kan bygga inhängnade strövmråden och så kan vi visa våra barn dem levande. **Kärki.**

● Bra Runa-Lisa J att du framför i dina insändare vad jag och många andra tycker. **K.K.**

● Kommunpolitiker borde också granskas om hur de utnyttjar sin ställning kommunalt för egna intressen. Samt hur ofta det förekommer beslut och handlingar som egentligen borde ha varit en jäv situation. **En som känner till fuskten.**

● Dagens ris till de tre killarna som i söndags med sina cyklar gav sig på en man som promenerade i Mariehamn! Killarna skrek glåpord, och hånade honom samt cyklade så nära inpå honom det bara gick. Ris också till de föräldrar som inte uppföstrar sina barn bättre än att de ger sig på folk som är udda eller sjuka, de har tillräckligt jobbigt ändå. Du ledare av gänget med blå och gul Downhillcykel bör be mannen om ursäkt nästa gång du ser honom. **Upprörd.**

● Hej du torgutställare som hade tomtar från Rovanemi, jag är intresserad av tomtor från rovanemi. Hör utav dig. Eller om det är någon annan som säljer. **"Intresserad".**

● Arken är enda riktiga krogen! Men Ni måste säga till banden att spela en lugn låt i slutet! Hur många som helst blev åter besvikna. Kvalitet? **040.**

Nya Åland tar gärna emot insändare som e-post eller på diskett. Det går också bra att skriva eller faxa.

Adressen till Nya Åland är:
Pb 21, 22 101 Mariehamn
Fax:
(018)-23 449
Tfn:
(018)-23 444
e-post:
redaktion@nyan.ax

glitter & rosor

Karin Erlandsson

Betala för musiken

Det är olagligt att ladda ner upphovsrättskyddad musik gratis från internet. Dessutom är det moraliskt förkastligt och principiellt idiotiskt. Innan alla ni tusen som laddar ner musik olagligt kastar er på datorn för att skriva invändningar mot mina insinuationer, bör ni läsa varför jag tycker att ni skall sluta med er olagliga verksamhet.

Jag anser att konst, det vill säga andras kreativitet, är något man skall betala för. Jag anser att konstnärer, också musiker, skall kunna leva på sitt yrke. För någon som inte är kreativ är det svårt att tänka sig att betala för något så abstrakt som konst. Så här har det fungerat länge, och att så många nu laddar ner musik utan att betala betyder bara att tankesättet blivit enklare att praktisera. Konst är inte värt att betala för, uppenbarligen.

Det vanligaste argumentet som nedladdarna använder är att de stora elaka musikbolagen tar pengarna, pengarna går alltså inte till artisterna utan till multinationella elaka företag. Den som säger så vet ganska lite om hur musikbranschen fungerar. För det första sköter ett musikbolag allt det administrativa kring en skiva, utan bolag i ryggen får artisterna sköta till exempel distributionen själv. För det andra har artisten själv valt att vara med på musikbolagens villkor - varför sätter sig köparna emot sina artisters val?

Få musiker kan leva på sitt konstnärskap i Norden idag, väldigt få. De flesta arbetar med annat på sidan om. Jag tror det skulle skapas bättre musik om fler hade möjlighet att koncentrera sig på yrket på heltid.

"Britney Spears behöver inte mina pengar" är också ett vanligt argument för nedladdning. Ärligt talat, hur många laddar ner Britney Spears? Min erfarenhet av de som laddar ner musik är snarare att de lyssnar på ovanlig musik av musiker som behöver varje cent för att överleva. Jag tror att många nedladdare lever i en illusion av att de inte kan påverka en artists inkomster. Artisten är långt borta, stor och oåtkomlig.

Samma nedladdare klagar högljutt över de dyra konsertinträden artisterna tar. Nedladdarnas eget fel, någonstans måste artisterna få inkomster till brödfödan. Och att sälja t-shirts för att få lön var knappast artisternas dröm.

Också jag tycker att det är bra att så många som möjligt kommer i kontakt med konst och musik. Att ladda ner musik är en fantastisk distributionskanal, men så länge ingen har funderat ut hur artisterna skall få sin lön måste nedladdningen vara olaglig. Det kostar att leva, också för musiker. Då alla ni som laddat ner funderat ut ett sätt att betala musikern för vad ni uppenbarligen vill ha, då kan ni ladda ner ifred.

Är vi nu inlotsade på lugnare vatten?

Det verkar bli inte bara islossning, som vi skrev om för en vecka sedan, utan riktigt töväder i relationerna till riket.

Trots att inget fanns med om sjöfartsstödet i budgetförslaget för nästa år så blir det från årsskiftet full återbetalning av alla lönebikostnader till rederierna. Utöver det lovar finansministern att man följer med utvecklingen av rederibeskattningen i kringliggande region så Finland inte skall halka efter igen. Det sista sade han kanske inte, men innebörden verkar ganska klar.

Hur gick det till? På lantrådskaffet förra veckan berättade finansminister **Lasse Wiklöf** (s) att han och talman **Barbro Sundback** (s) var till Helsingfors den 27 september.

– Hemma igen kunde jag informera lantrådet om att han inte behövde vara orolig längre, berättade Wiklöf.

Hur principvidrigt det än är med den här sortens skattelättnader så är det just nu bättre att följa med strömmen och ha kvar arbetsplatserna än att streta emot i väntan på att EU ändrar sina riktlinjer för hur sjöfarten får stödas. Risken i det senare fallet är att det inte finns något att stöda när väl kampen är förd.

Gott hopp börjar våra politiker nu också hysa vad gäller Paf. Enligt lantrådet **Roger Nordlund** (c) är det inte bara presidenten som engagerar sig. Det börjar sprida sig ett intresse för frågan också bland politiker. Som sagt, presidenten är fortfarande president i republiken Finland.

Mest spännande, om nu det är rätta termen i sammanhanget, blir det att ta del av hur riksdagen reagerar på Ålands starka ställning i EU-frågan.

Den åländska motionen om ökat inflytande behandlas i grundlagsutskottet sida vid sida med det nya EU-fördraget. Och nu säger den ena auktoriteten efter en andra att riksdagen inte kan godkänna fördraget utan att Åland är med.

Lotsats i hamn. Sjöfartsstödet är i hamn och många kan andas ut för ett tag. Nu får vi med viss spänning följa med hur det går med kraven på ökat inflytande i EU-frågor. Blir det talerätt? Foto: STEFAN ÖHBERG

Det här har sagts förut, men mindre enigt. Och som riksdagsman **Roger Jansson** säger på annan plats i tidningen så är det här ingen information som tas emot med entusiasm i riksdagen. Snarast rätt mycket tvärtom.

Kommer grundlagsutskottet och riksdagen nu att böja sig för något av de åländska kraven? Kan man tänka sig att Åland framöver får föra sin egen talan i EG-rätten i frågor där Åland har behörighet? Det skulle inte vara för mycket begärt med tanke på hur snusfrågan hanterades. Man kan på goda grunder utgå ifrån att många på rikssidan, såväl jurister som politiker, inser att man inte kan ha ett system där den som står åtalad förvägras försvar. Men vi måste samtidigt inse att egen talan i rätten inte au-

tomatiskt innebär att utgången blir en annan och bättre sett ur den åländska vinkeln. EG-domstolen verkar inte vara lättpåverkad. Dessutom skall man ha rätt att uppträda där, det går inte att skicka dit den för stunden politiskt mest populära juristen.

Däremot lär det vara lika svårt som förut att få en plats i EU-parlamentet. Det här gäller inte bara Åland, utan de flesta centrala europeiska autonomierna. Kansler **Bertil Roslin**, som nyligen på statsrådets uppdrag utredde autonomiernas ekonomiska status, konstaterar att av de autonomier han studerade var det bara den tyska i Belgien som hade plats i parlamentet. Här bör påpekas att fem av autonomierna inte är medlemmar i EU. Hit hör Färöarna, Grönland, Jersey, Gu-

ernsey och Isle of man. EU-medlemmar utan parlamentsplats är Gibraltar, Skottland, Sydtyrolen, Katalonien, Balearerna och Åland.

"Med ett stort antal nya EU-medlemmar har det blivit allt svårare att tillförsäkra autonomierna parlamentsplatser", skriver Roslin. Det har märkts.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

**KOMMENTARER
TILL LEDAREN**
www.nyan.ax

klippt & skuret

Nu är det också i Finland fritt fram att fråga om någon har betalat sin tv-avgift. Men den som frågar måste kunna både namn och adress på den man vill ha uppgifter om.

Kommunikationsverket har kommit till att uppgifterna är offentliga efter att först ha trott nästan tvärtom. Och samtidigt får vi veta att alla ministrar har betalat sin tv-avgift. Det meddelas till en rad tidningar och andra medier som har ställt frågan.

Bra att det blev utrett. Statsminister **Vanhanen** (c) tyckte ju för någon dag sen att man inte skulle ställa den sortens frågor utan utgå från att de folkvalda sköter sig. Nu vet vi att han hade rätt, på sitt sätt. Men om ingen hade frågat och om ingen hade svarat så hade en del av oss tvivlat.

Men mer intressant ändå är att andra har vaknat. Nya Åland kunde förra veckan berätta att

det plötsligt började komma in anmälningar om tv-innehav på Åland trots att det inte är några kontrollanter på gång.

Och på rikssidan bara väller de in. Förrförra veckan fick man in åtminstone tusen anmälningar och senaste vecka kom det flera hundra per dag, kan man läsa sig till i rikspressen. Vilket visar två saker. Finlands folk fuskar med tv-avgiften. Och Finlands folk följer med vad som händer runt om i världen.

Intressant skulle det vara att veta vilka det är som nu har vaknat efter att medierna i Sverige slog larm. Men en sak vet vi som kan ha påverkat aktiviteten: det är riksdagsval i mars och alla som ställer upp hoppas naturligtvis bli invalda.

Och då vill de inte ha några lik i garderoben.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2005: 7.256 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl. 8.30-16.15)
Nyhetstips: tfn 0457-313 4444

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax
DISTRIBUTION
Blir du utan din tidning ring Posten, tfn 636 751 (kl 7.00-8.30) eller Nya Åland, tfn 23444 (efter kl 8.30)
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax
Ansvarig nyhetschef: Ulf Weman tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör: Maj-Len Lindholm tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax
Sportredaktör: Malin Tillström tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Annonssändaren: Delice Lindegren annons@nyan.ax tfn (018) 528 457

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef: Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI C-Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2006
Fortlöpande helår..... 159 €
halvår..... 85 €
kvartal 44 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 11.00 03.45 L	ÅBO → 17.00/18.30 → 08.00/09.10	M:HAMN 23.20 L → 14.35
M:HAMN 23.55	H:FORS → 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15

M:HAMN 04.25 14.45 23.30 L	STOCKHOLM → 09.30/17.00 → 19.15/20.15 → 06.00K/07.30K	M:HAMN → 23.45 → 03.35 L → 10.50
-------------------------------------	--	---

L=Långnäs K=Kapellskär
Biljettförsäljning och incheckning avslutas 10 min. före avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar 30 min. före avgång.

OBS! Silja Europa till Åbo
ändrad avgångstid: 11.00!

SILJA LINE
Torggatan 14. Tel 16 711 eller 06001 74552 www.silja.fi

TALLINK
**3 DAGARS SPA-RESA
TILL TALLINN**
Fr. 399 €/person
inkl. del i B2-hytt och del i dbl-rum
Erbjudandet gäller t.o.m. 30.11.2006
Sthlm - Mariehamn - Tallinn
18.00 ♦ 00.50 ♦ 01.00 ♦ 10.00
10.00 ♦ 05.00 ♦ 04.50 ♦ 18.00
Vi rekommenderar våra resenärer att
checka in senast 30 min. före avgång.
Bokning och information:
destinationÅland
Elverksgatan 5 tfn 040 3008 000
info@destinationaland.com

Turlista t.o.m. 31.12.2006
OBS! Lokala tider
Från Eckerö Från Grisslehamn
Mån 8.30 13.30 18.30 10.00 15.00
Tis, ons 13.30 18.30 10.00 15.00
Tor 13.30 18.30 10.00 15.00 20.00
Fre, lö, sö 8.30 13.30 18.30 10.00 15.00 20.00
Extra turer under självständighetshelgen: Från Grisslehamn
4-6.12 kl. 20.00. Från Eckerö 5-7.12 kl. 8.30.
Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via
Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 tim.
före alla båtavgångar. Till Uppsala från 13.30- och 18.30-turen.
Ank. Uppsala kl. 16.15 resp. 21.15 lokal tid. Från Uppsala Hjalmar
Brantingsgatan vid Willy's kl. 8.00 och 13.00 till 10.00-
resp. 15.00-turen. Från Mariehamn 1 tim. före båtavgång till
alla turer. Till Mariehamn från alla båtankomster.
ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn.
Bokning tel. 28 300, växel 28 000,
Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckeroerlinjen.fi

BIRKA PARADISE
Alla dagar M:hamn 10.30 → Sto 16.00
Sto 18.00 → M:hamn 02.00
Månd-onsd Torsd-sönd 18.00 → 03.30
BIRKA CRUISES
Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

**SYFESTIVALEN
i Sollentuna**
4.11
Pris:
56,-/person
Här finns
allt för den handarbetsugne!
I priset ingår: buss- och båtresor
t/r, sjöfrukost, entré till
mässan
WILLIAMS
Torggatan 2. Tel. 28 075
www.williamsbuss.fi

ÅLANDSTRAFIKEN 14.8.2006-7.1.2007
MARIEHAMN-KAPELLSKÄR
Måndag-torsdag Fredag-söndag
MARIEHAMN KAPELLSKÄR MARIEHAMN KAPELLSKÄR
08.00 → 09.30 07.00 1) → 08.30
16.00 → 17.30 13.00 → 14.30
15.30 → 12.00 19.00 → 20.15
22.30 → 19.00 12.30 → 09.00 1)
18.30 → 15.00
00.05 → 20.30
Kombinerar med landsortsbussar linje 2, 3 och 4. Ej helgdagar.
1) Ej söndagar: Jultrafiken: kontakta vår bokning!
Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär
ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter
fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.
ÅLAND-STOCKHOLM dagligen ÅLAND-FINLAND dagligen
ÅLAND STOCKHOLM ÅLAND ÅBO H:FORS
01.10 L → 06.30 03.30 L → 07.35
04.35 M → 09.40 14.25 M → 19.50
10.15 M → 15.30 23.45 M → 10.00
14.25 M → 18.55 14.10 M → 08.45
14.10 M → 07.45 01.00 L → 21.00
23.35 M → 16.45 04.25 M → 17.30
07.45 M → 18.00
03.20 L → 20.10
Jultrafiken: kontakta vår bokning! M=Mariehamn L=Långnäs
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före avgång. Bokad bil
skall vara incheckad och klar att köras ombord
senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg.
kl. 07.00) före avgång. Transfer Mariehamn
(Storag, 2)-Långnäs 1 timme före avgång,
även Långnäs-Mariehamn, förhandsbokning
10 EUR/person. Barnrabatt.
Storag, 2. tel 260 111, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI!

DAGLIG LASTBILSTRAFIK
till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRAN'S

Måndag 23 oktober 2006

Dagens ålänning: "Ska bli skönt med höstlov"

Vi är ute och går på en promenad en vacker förmiddag och vid sjukhuskiosken träffar vi den flitige dagsverkaren **Jannicka Bergman**. Hon går i Strandsnäs högstadieskola 7A. Snart är det höstlov, och i dag är det dagsverke som gäller för årskurs 7-9.

● **Var kommer du ifrån?**
- Jag kommer från Mariehamn.

● **Vad har du fått göra i dag på ditt "jobb"?**

- Jag har vattnat blommor och så har jag plockat skräp från dem. Sen har jag städat lite och tagit bort väv.

● **Är det roligt att dagsverka här?**

- Jo, det är det.

● **När började du i morse?**
- Jag började klockan 10.00, och jag slutar klockan 14.00.

● **Var dagsverkade du förra året?**

- Jag dagsverkade på Kantarellen, det var inte så säskilt roligt. Jag måste plocka in varor i grönsaksdisken och skära meloner.

Dagsverkare. Jannicka Bergman får beröm av sin arbetsgivare när vi kommer till sjukhuskiosken.
Foto: JENNA TROBERG (dagsverkare)

● **Vad ska du göra när du har slutat?**

- Jag ska fara till stan med min kompis Mysan.

● **Ska ni göra något speciellt där?**

- Jo, hon ska klippa sig och hon ville ha med mig.

● **Ska det bli kul med höstlov?**

- Jo, det ska det nog bli.

Skönt med lite ledigt från skolan ibland.

● **Vad ska du göra på höstlovet då?**

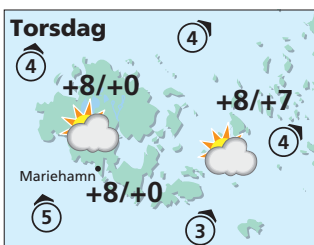
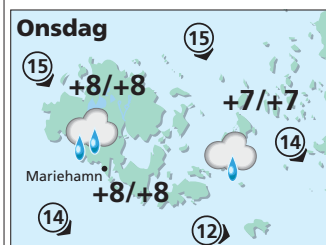
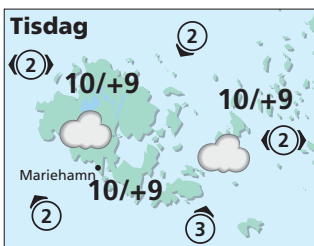
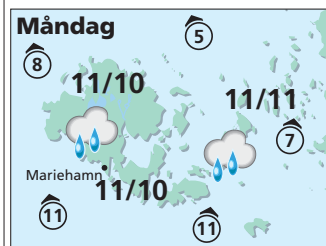
- Jag ska på begravning och vara med kompisar och så.

● **Vem vill du hälsa till?**

Jag vill hälsa till alla jag känner, jag orkar inte räkna upp alla.

LEILA MOUDANIB (DAGSVERKARE)
ISABELLE KOTZEV (DAGSVERKARE)

Vädret på Åland

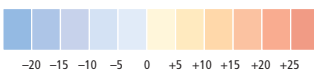
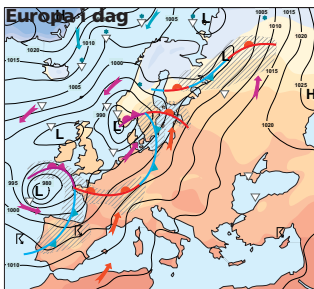
I går kl 15	temp.	moln.
Jomala	12	m
Åbo	12	nm
Helsingfors	12	nm
Stockholm	14	

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	12	SV	6
Märket	12	S	5
Kumlinge	12	SSV	5

Vattenståndet i går kl 15	Föglö	Åbo
+3 cm	+7 cm	

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	8:38	18:09
Helsingfors	8:18	17:49
Stockholm	7:44	17:19

Utomlands i går					
Köpenhamn	15	Bryssel	18	Rom	22
Oslo	10	Paris	20	Aten	23
London	15	Madrid	16	Moskva	12

Vädertjänsten Tel. 0600 10600 3,95 /min +lsa
METEOROLOGISKA INSTITUTET

Dagens rätt

Grönsakspuré

- 1 lök
- 2 vitlöksklyftor
- 2 stora morötter
- 1 palsternacka
- rypsolja
- gurkmeja
- 8 dl höns- eller grönsaksbuljong
- saften av en halv citron
- 1 msk farinsocker
- färsk basilika
- 100 g lätt färskost
- svartpeppar

Skala och hacka lök och vitlök. Skala rotsakerna och skär i bitar. Fräs löken med gurkmeja i olja, slå på buljong, citronsaft och farinsocker samt rotsakerna. Koka 30-40 minuter. Lägg i basilikan och mixa soppan slät. Lägg i osten och hetta upp. Servera med bröd och ost.

ROSSA-erbjudande
Satsumer 1,5 kg
Spanien
1 50
påse
Utan Plussa-kort 1,99/påse
Gäller hela oktober
MATHIS
Punkten
VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.aland.fi

HESBURGER
Öppet mån-lör 10.30-19.00, sön 12.00-19.00

Blomstugan fyller 3 år
Vi firar hela veckan med bl.a. ROSFROSSA och andra specialiteter!
MÅNDAG: Greenhouse med reaktlader
TISDAG: Ljusspecialisten
ONSDAG: Enjo städprodukter
TORSdag-LÖRDAG: Jord och gödsel -20%
Gamla Godbyvägen 1234 Ämnäs
Tfn. 41 840
Vardagar 09-17
Lördagar 10-13

Mariehamns Telefon Ab
TELEBUTIKEN
allt inom telefoni
Storagatan 6, Tfn 27448 Fax 15990
www.telebutiken.aland.com
VECKANS PRODUKT
NOKIA N93
Förevisa, forma och förmedla upplevelserna på ett nytt sätt.
Runt varje hörn väntar nya upplevelser som kan förändra livet. Fånga dem i DVD-liknande kvalitet med Nokia N93. Betrakta världen med nya ögon med Carl Zeiss-optik och 3x optisk zoom. Återge varje detalj med hjälp av videoklipp i MPEG4-kvalitet på den högupplösta 2,4-tumsdisplayen. Nu kan du alltid ha en ny och sevärd historia att berätta.
720€
Öppet: Måndag-fredag 8-17. Välkommen in!

JACKOR
från **KYRA.K**
RICHARD 3 jackor i 1, vind- och vattentät, andas.
Petrol, khaki och grön 230,-
Häst & Fritid
Skarpansvägen 29, tel 12 890
Vard. 11-17.30, lörd 10-14

Veckans special!
DIN SPORT & FRITIDSBUTIK!
KÄNGA GORE-TEX
64€
stl. 32-39
SPORT center
NORRAGATAN 9,
tel. 16 489, fax 16 589.
Öppet 9-17.30 **lörd. 10-14**